

ದಸರಾ ಮೆರವಣಿಯಲ್ಲಿ
ಶಿವರಾಜ್ ಮಠದ
ಶಿವರಾಜ್ ಮಠದ
ಶಿವರಾಜ್ ಮಠದ

ಕನ್ನಡ
ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ
ಕುಭಾತೆಯಗಳು

ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ

ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ ರೂ.25/-

ನವೆಂಬರ್ 2019

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 12 ರಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ರಾಜಭವನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ರಾಮನಾಥ್ ಕೋವಿಂದ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಗೋವಿಂದ ಎಂ.ಕಾರಜೋಳ ಮತ್ತು ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್. ಅಶ್ವತ್ಥ ನಾರಾಯಣ್ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಟಿ.ಎಂ. ವಿಜಯಭಾಸ್ಕರ್ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 11 ರಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತಂತೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 13 ರಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ವಾರ್ಷಿಕ ಜಯಂತಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಪಾಸಕರ ಭವನದ ಎದುರಿಗಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಮಾಲಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶ ಶ್ರೀಶಂಕರ ರಂಭಾಚಾರಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗೋವಿಂದ ಎಂ.ಕಾರಜೋಳ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕುಮಾರ್.ಬಿ.ನಾಯಕ್ ಅವರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಭವಳಗಿರಿಯ ತಮ್ಮ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಅಹವಾಲು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಚೇತನ ಯುವಕರೊಬ್ಬರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

Telegram Channel-
@spardakarnataka

ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ

ಸಂಪುಟ-03 • ಸಂಚಿಕೆ-02 • ನವೆಂಬರ್ 2019

05 "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ"ವಾದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ	33 ಇ-ಸಿಗರೇಟು ನಿಷೇಧ : ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನ
• ಕುಭಾಷಿಣಿ
10 ಪ್ರೊ.ಬಿ.ಎಸ್.ಜಯದೇವರಿಗೆ ಗಾಂಧೀ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	35 ಡ್ಯಾಗನ್ ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಎಂಜಿನಿಯರ್
• ಬಿ. ಚಂದ್ರಶಾಂತ್
12 ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಲೆ ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಬಾಳ್ಗೆ
• ರಾಮ	37 ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮುಚ್ಚೆ
• ಬಿ.ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ
17 ಕುಂದದ ಮೈಸೂರು ವಸರಾ ಆಚರಣೆ
• ಅಂಜಿ ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್	41 ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ: ಬೀದರ ಕೋಟೆ
• ಪಿ. ಎಸ್. ಪದ್ಮಶಿ
23 ಕುಲದ 'ಸಂಕುಚಿತ' ಬೇಲಿ ಭೇದಿಸಿದ ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠ
• ವಿಶೇಶ್	44 ಮೋರಿಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ ಪುಟಾಣಿಗಳು
26 ಹಿಕ್ಕಣ ಸಚಿವರ ಮೊದಲ ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯ	46 ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಘಾಜನರಾದ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾಶ
• ಗುಡಿಹಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ್
28 ಪಾರ್ಸಿ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಯೋಚಿಸಿ
• ಡಾ. ಅನಿಲ್‌ಕುಮಾರ್	48 ಸಂಕೃತಿ ನೀಡಿದ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರದ ಕೃಷಿ
• ಗಣಪತಿ ಪಾಸ್ಕಾರ
30 ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರ	50 ಪದಬಂಧ
• ವಿದ್ಯಾ ವಿ. ಹಾಲಭಾವಿ
31 ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಜನಸ್ತಂಧನ
• ಕುರಾರಾಂಬಾ ದಿ. ವಿ.	

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಎಸ್. ಎನ್. ಸಿದ್ದರಾಮಪ್ಪ, ಬಿ.ಪಿ.ಎಸ್
ಆಯುಕ್ತರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ

ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಸಲಹೆ
ಬಹುದಾದ ಎಂ ಕಂಪಿ
ಯಂಟ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಸಹನಾ ಎಂ
ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು
ಬಿ. ಬಿ. ಮೋರ್ಚಿಮ

ಪ್ರಕಾಶಕರು
ಆಯುಕ್ತರು, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
#17, ವಾರ್ತಾ ಸೌಧ, ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 01
email : varthajaganapada@yahoo.co.in
emagazine : karnatakajaganapada.com | www.karnatakainformation.gov.in

ಮುದ್ರಕರು
ಅಭಿಮಾನಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಪ್ರೈ. ಲಿ.
ಡಾ|| ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ರಸ್ತೆ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 10

ಶೇಖರ ಅಧಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲ

ಓದುಗರಿಂದ...

ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಹೊರತಂದಿರುವ 2019 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ 'ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ' ಕನ್ನಡ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕುರಿತು ಯು.ವಿ.ವಿ.ನೀಶ್ ರಾವ್ ಅವರ 'ಇಂದಿಗೂ ನಮಗಾಗಿ ಗಾಂಧೀಜಿ' ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎಸ್. ನಾಗರೋಷ್ ಅವರ 'ಮತ್ತೆ ನನಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಗಾಂಧಿ' ಲೇಖನಗಳು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಬದುಕಿನ ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಚಿಕೆಯು ಬಹಳ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ಹೊರ ಬಂದಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ.

- ಜಿ. ಪ್ರಸಾದ್ ರಾವ್, ಅಂಬಲಪಾಡಿ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2019 ರ ಸಂಚಿಕೆ ಓದಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. 'ಪ್ರವಾಹ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ನೆರವಾದ ಸರ್ಕಾರ' ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ನೆರವಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಜನರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹಗಲಿರುಳು ಪ್ರಯತ್ನ. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಬಹುಮಾಲು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಸಾಂತ್ವಾನ ಹೇಳಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಕುರಿತು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಲೇಖನವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಶಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಿತವಡಿಸಿದೆ. ವೈಭವದ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಉತ್ಸವದ ಲೇಖನ ನನನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹಾಗೂ ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಜನ್ಮದಿನಾಚರಣೆ ಕುರಿತು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಲೇಖನಗಳು ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತಿದೆ. ಅಹಿಂಸೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಅರೋಗ್ಯ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಮುಖಪುಟದ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಫೋಟೋ ಶೇಖರಿಸಿದಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

-ಡಾ. ವಿ. ಎ. ರಾಜಪ್ಪ, ಜಗಲೂರು

'ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ' ಮಾಸಿಕ ಈಗ www.kanaja.in ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾದರು. ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 150ನೇ ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳು ಓದಕ್ಕಿಂತ ಓದು ಆತ್ಮಪ್ರಮವಾಗಿವೆ.

-ಲತಾ ನಾಗರಾವ್, ಬೆಳಗಾವಿ

'ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ: ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು' ಲೇಖನ ಓದಿ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಓದು ನಡೆಯುವ ಮತ್ತೊಂದು ನದಿಗೆ ನೀರು ತಿರುಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಇರುವವರಿಗೂ ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಕಳೆದ ಮತ್ತು ಬಂದೂರಿ ನಾಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹದಾಯಿ ನದಿಯಿಂದ ಮಲಪ್ರಭ ಕಣಿವೆಗೆ ನೀರು ಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ 12 ತಾಲೂಕುಗಳ ಜನರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನೀಗಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿರುವುದು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಭೇಟಿಯಿಂದಾಗಿ ನಮಗಿಲ್ಲಾ ತೀವ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

-ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ, ಗದಗ

ವಾರ್ತಾ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರ ಮಹಾತ್ಮಾಶಾಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾದ "ಓಲ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಹರ್ಷವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮಧುಮೇಹ ಮತ್ತು 30 ರಿಂದ 35 ವರ್ಷದವರಿಗೆ ಹೃದಯಾಘಾತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ. ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ನಾಳಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಸದೃಶ ಭಾರತ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

- ಸೀತಾರಾಮ್, ಕೆ. ಆರ್. ಬೇಟೆ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2019 ವಾರ್ತಾ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಒನ್ನೂರು ಕಿ ರಾಜು ಅವರು ತಮ್ಮ "ಮಹಾವೈಭವದ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ" ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ದಸರಾ ವೈಭವದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯದಶಮಿಯ ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಹೇಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಎಂಬುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ದಸರಾ ಆಚರಣೆಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ದಸರಾ ಆಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು.

- ಶಾಂಭವಿ, ಮಂಡ್ಯ

'ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ' ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗುವವರು ರೂ. 25/- ಅನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ "The Director, Department of Information & Public Relations" ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ. ಮುಖಾಂತರವೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಪನಿ ಆಡರ್ ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಕುರಿತು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಲೇಖನವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಶಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಿತವಡಿಸಿದೆ.

ಮರುನಾಮಕರಣಗೊಂಡು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕವಾದ

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17 ರಂದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನತೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಕಲಬುರಗಿಯ ನೂತನ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ" ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಉದ್ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಸಂಭ್ರಮ ಇಮ್ಮಡಿಗೊಂಡಿತು.

1947ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೂ ಆಗಿನ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬುದು ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಜಾಮರು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು. 1947-48ರಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮ್ ಮೀರ್ ಉಸ್ತಾನ್ ಅಲಿ ಖಾನ್ ಬಹಾದ್ದೂರನನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಜಾಕಾರದ ನಾಯಕ ಖಾಸಿಂ ರಜ್ಜಿ ಅವರ ಹಿಂಸೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಯಿತು. ಇದನ್ನರಿತ ಅಂದಿನ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು "ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಆಕ್ಟನ್" ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಿದರು. ಮೇಜರ್ ಜನರಲ್ ಜೆ.ಎನ್.ಪೌಠರಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 12 ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸೇನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದ ನಿಜಾಮರಿಗೆ ತರಣಾಗತಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇರದೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17, 1948ರಂದು ಉಕ್ಕಿನ ಮನುಷ್ಯ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಒಪ್ಪಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತು.

ವಾರ್ತಾ ಜನಪದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸವನ್ನು 9480841210 ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

17 ರಂದು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್-ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಮೋಚನಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ಸವ ದಿನಾಚರಣೆಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ, ಶರಣ ಚಳುವಳಿಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ನಾಡು ಬಸವಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಒಡಲೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಧರ್ಮನಾಡು ಬೀದರ, ಭಾರತದ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಿತಾಮಹನ ಊರು ಕಲಬುರಗಿ, ಎಡದೊರೆಯ ನಾಡು ರಾಯಚೂರು, ಜೈನರ ಪವಿತ್ರಕಾಶಿ ಬೌದ್ಧರ ನೆಲವಿದು ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಕೊಪ್ಪಳ, ಯಾದವಗಿರಿ ಹೆಸರಿನ ತಳಿವ ಯಾದಗಿರಿ, ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿಶೇಷತೆ ಹೊಂದಿದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಒಳಗೊಂಡ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಐತಿಹ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ" ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬೀದರ, ಕಲಬುರಗಿ, ಯಾದಗಿರಿ, ರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಮೋಚನಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು

ಈ ಮೂಲಕ ನಿಜಾಂ ಆಡಳಿತವು 1978ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17ರಂದು ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 1947ರ ಆಗಸ್ಟ್ 15ರಂದು ಒಮ್ಮೆ, ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದಿನವಾದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್

ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, 2006ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಮೋಚನಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ"ದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಆವರಿಗಿರುವ ಒಲವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ಸವ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಸೆ.17ರಂದು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು, 2019ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17ರಂದು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ಸವ ದಿನದ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ನಾಡಿನ ಸಮೃದ್ಧ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಲಬುರಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 71 ವರ್ಷಗಳ ಹಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ. ಹೊಸ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ಶರಣ ಪರಂಪರೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹೊಸ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಪದವು "ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಬಾಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಪಾಲು" ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಭಕ್ತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಜತೆಯಾಗಿ ಬೆಸೆದ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಮೂರ್ತ ಚಳುವಳಿಯೊಂದು ರೂಪಗೊಂಡು 12 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ ನೆಲ ಇದು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಭಾವನೆಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ" ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದ ಸಮಗ್ರ ಕಲ್ಯಾಣವೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧ್ಯೇಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು "ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ" ಎಂದು ಮರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಭಾಗದ

ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ವರ್ಧನಾ ಈಗಾಗಲೇ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯಾಗಿ 38.17 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸವಲತ್ತುಗಳ ವಿಸತರಣೆ, ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ರಮಾನಂದ ತೀರ್ಥರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾದ ಸರದಾರ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಮದಾರ, ರಾಜಾ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಅವರಾದಿ, ಅಳವಂಡಿ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಮಚಂದ್ರ ವೀರಪ್ಪ, ಎ.ವಿ.ಪಾಟೀಲ, ಆರ್.ವಿ.ಬಿಡ್ಡಪ್ಪ, ಹಕ್ಕಿಕೆರೆ ರಾವ್ ಚಿಟ್ಟಗುಪ್ಪೆಕರ್, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ ಸೇರಿದಂತೆ ನೂರಾರು ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟಗಾರರ ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನವನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಈ ಭಾಗದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡುವ ಕುರಿತಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಂವಿಧಾನದ 371 (ಜೆ) ಪರಿಷ್ಕೇದ ಜಾರಿಯಿಂದ

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಮೋಚನಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯವರು (ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ಸವ ದಿನಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯವರು) ಈ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಮೋಚನಾ ದಿನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಚರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಡೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ನಾಮಕರಣ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ಸವದ ಆಚರಣೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.

“ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ”ದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಎಪ್ಪತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಹಳೆಯ ಚಿರಸ್ಮಾರಕ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ “ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. “ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ಶರಣ ಪರಂಪರೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಕ್ತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಜತೆಯಾಗಿ ಬೆಸೆದ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಪೂರ್ವ ಚಳುವಳಿಯೊಂದು ರೂಪಗೊಂಡು 12 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ ನೆಲ ಇದು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಭಾವನೆಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು “ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಭಾಗದ ಮುಖಂಡರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಭಾಗದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಮರುನಾಮಕರಣ ದಿನದಂದೇ 38.17 ಕೋಟಿ ರೂ ವೆಚ್ಚದ ಸವಲತ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆ, ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ 371 (ಬಿ) ಕಲಂ ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಕೇಷ ಕೋಶದ ಕಛೇರಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಶಾಖಾ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಭಾಗೀಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕಲಬುರಗಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಬಹುವರ್ಷಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಕಲಬುರಗಿ ಓಲೆಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ 21 ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಕಲಬುರಗಿಗೆ ತೀವ್ರವೇ ವಿಮಾನ ಸೇವೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಉದ್ಯಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿದೆ.

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪೌಷ್ಟಕತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಫಲಿತಾಂಶ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಕಲಬುರಗಿ ಎತ್ತವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಓಲೆವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕಳೆದ 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ 2019-20ನೇ ಸಾಲಿನ ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು 6,753.50 ಕೋಟಿ ರೂ ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ 4005 ಕೋಟಿ ರೂ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, 3,566.74 ಕೋಟಿ ರೂ ಅನುದಾನ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಗ್ರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗ ಮೀಸಲಾತಿಯಡಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ಥಳೀಯ ವೃಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳೀಯ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 32,144 ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ವೈಕಿ ಜುಲೈ 2019ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ 13,659 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಲಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ 10,748 ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು.

“ಕೆಲವೇ ವೃತ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಹಡಗು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಳುಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರ ತುಂಬು ಪ್ರದಯದ ಸಹಕಾರ ಅದನ್ನು ದಡ ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಆಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಜ್ಞಾನ, ಅನಕ್ಷರತೆ, ಬಡತನ, ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಅಪೌಷ್ಟಕತೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಹಾಗಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ

ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾದ ಬಾಬುರಾವ ಶಂಕರರಾವ್ ದೇಶಮಾನೆ, ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಬಸಲಿಂಗಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ, ಭಗವತ್ ಕೊಲ್ಲಿ, ಸಿದ್ದರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ತಮ ದಿನಾಚರಣೆ ಆಂಗವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಪರೇಡ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ತಮ ದಿನಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ತಮ ದಿನಾಚರಣೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಧಾರೋಹಣ ನೆರವೇರಿಸಿ, ವಿವಿಧ ತುಕಡಿಗಳ ಪರಿವೇಶಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ಗೌರವ ವಂದನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರಧಾರೋಹಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಎಸ್.ವಿ.ಪಿ.ವೃತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಮಾಲಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸದರು, ಶಾಸಕರು ಸಾಥ ನೀಡಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸದ ಡಾ.ಉಮೇಶ ಜಾಧವ, ಸಚಿವರಾದ ಜಿ.ಸಿ.ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸುವರ್ಣಾ ಹಣಮಂತರಾಯ ಮಲಾಜಿ, ವಿಧಾನಸಭೆ ಶಾಸಕರಾದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಪಾಟೀಲ ರೇವಣ್, ಬಸವರಾಜ ಮತ್ತಿಮೂಡ, ರಾಜಕುಮಾರ ಪಾಟೀಲ ತೆಲ್ಲೂರ, ಎಂ.ವೈ.ಪಾಟೀಲ, ಸುಭಾಷ ಗುತ್ತೇದಾರ, ಡಾ. ಅವಿನಾಶ

ಜಾಧವ, ಸುರಮರ ಶಾಸಕ ರಾಜುಗೌಡ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶಾಸಕ ಬಿ.ಬಿ.ಪಾಟೀಲ, ತಿಪ್ಪಣ್ಣ ಕಮಕನೂರ, ರವಿ ಕುಮಾರ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ಮಾರೀಕಯ್ಯ ಗುತ್ತೇದಾರ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪಗೌಡ ಪಾಟೀಲ ನರಬೋಳ, ಬಾಬುರಾವ ಚಿಂಚನಸೂರು, ಮಾಜಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ. ಶತೀಲ ಬಿ. ನಮೋಶಿ, ಅಮರನಾಥ ಪಾಟೀಲ, ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ. ಶಾಲಿನಿ ರಜನೀಶ್, ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತ ಸುಬೋಧ ಯಾದವ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಬಿ. ಶರತ್, ಕಲಬುರಗಿ ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತ ಡಾ. ಎಂ.ಎಲ್. ನಾಗರಾಜ್, ಈಶಾನ್ಯ ವಲಯ ಪೊಲೀಸ್ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕ ಮನೀಷ್ ಖರ್ಬಕರ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಪಿ. ರಾಜಾ ಅವರು ಇದ್ದರು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು “ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದು “ಕಲ್ಯಾಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಸಾರುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಶರಣ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಈ ಭಾಗದ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯಿಸಿದರು. “ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮರುನಾಮಕರಣವು ಈ ನೆಲದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ” ಎಂದು ಈ ಭಾಗದ ನಾಗರಿಕರು, ಸಾಹಿತಿ, ಚಿಂತಕರು, ಹೋರಾಟಗಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಜನಸ್ತೋಮವು ತಿಳಿಸಿತು. ಅಂದು ಆ ಭಾಗದ ಆರೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತಮ ದಿನಾಚರಣೆಯು ಹಬ್ಬದಂತೆ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಎಸ್. ಜಯದೇವರಿಗೆ ಗಾಂಧೀ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

“ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ನೀನು ಇತರರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗುವುದು— The best way to find yourself is to loose your self in the service of other”

ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಈ ಸಂದೇಶದಂತೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಗುಗ್ಗಂ ಕಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಜಯದೇವ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ 2019 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ.ಜಿ.ಎಸ್.ಕಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಪುತ್ರರಾದ ಇವರು ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮೂಲಕ ಮನೆ ಮನೆಯ ಮಾತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಡಿಕೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 1951 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 30 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಣಿತಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಮ್.ಎಸ್.ಸಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ಅಂತಃಕರಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಅಪರೂಪದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೂ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಚಾಮರಾಜ ನಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಸರಳ ಬದುಕಿನ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1981 ರಿಂದ 1990 ರವರೆಗೆ ಬೆಳಗಿರಿರಂಗನ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ 'ವಿವೇಕಾನಂದ ಗಿರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ'ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು. 1992ರಲ್ಲಿ "ದೀನಬಂಧು ಟ್ರಸ್ಟ್"ನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ

ಮುಂಬೈನ ಟಾಟಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರೊ.ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ ಅವರ 'ದೀನಬಂಧು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನು 'ಭಾರತದ ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥೆ' ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿ.

ಸೇವೆಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಅನಾಥ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಓಂದುಳಿದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಸತಿಸಹಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ ಅರಂಭಿಸಿದರು. ದೀನಬಂಧು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆ, ಸೃಜನಶೀಲ ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪೌಠಶಾಲೆ, ಅನಾಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನೂರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಬೈನ ಟಾಟಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರೊ.ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ ಅವರ 'ದೀನಬಂಧು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನು 'ಭಾರತದ ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥೆ' ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿ.

ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಬಲರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶಯದಂತೆ ಇವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಶಕ್ತಿಧಮ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮನವರ್ಪನೆ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ

ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 30 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಸಹಾಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರುಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ, ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಯಲು ಬರ್ಟದವೆ ಮುಕ್ತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕನಸನ್ನು ಸಾಕಾರ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಯದೇವ ಅವರು ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಗಳ ಮತ್ತು ಕುಣಿಮಣಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ ಕೂಡ ಆಗಿರುವ ಜಯದೇವ ಅವರು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಜಯದೇವ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಸೃಜನಶೀಲ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

ಜಯದೇವ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಆಸೆಯಂತೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇಳವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಶಕಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇಳ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸರ್ವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ, ಸರಳ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಕ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ತತ್ವ ಆದರ್ಶಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತಿರುವ ಪ್ರೊ.ಜಿ.ಎಸ್.ಜಯದೇವ ಅವರ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 2019 ನೇ ಸಾಲಿನ "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2ರ ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿಯಂದು ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀ ಚಿಂತಕ ಪ್ರೊ.ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರಾದ ಸಿ.ಟಿ.ರವಿ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ವಿಶ್ರಾಂತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಭೀಮನಗೌಡ ಸಂಗನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪಂಚಜ್ ಕುಮಾರ್ ಪಾಂಡೆ, ಆಯುಕ್ತರಾದ ಎಸ್.ಎನ್.ಸುಧರಾಮಪ್ಪ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕ ನಿಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ವೊಡೇ.ಪಿ.ಕೃಷ್ಣ, ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲೆ ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಬಾಳ್ಕೆ

ರಾಜ

“ನರಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ನಾಲ್ಕೆ ಸೀಳೆ ಬಾಯ್ ಒಲೆಸಾಕಿದ್ಲೂನು ಮೂಗ್ಗಲ್ ಕನ್ನಡ ಪದವಾಡ್ತೀನಿ...” ಎಂದು ಎದೆ ತಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂರ ಅಪ್ರತಿಮ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ, “ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಇಂದೇ ಮುಂದೇ ಎಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಜಗದೇಳಗೆಯಾಗುವುದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ...” ಎಂದು ಸಾರಿದ ದೇಂದ್ರಿಯವರ ಕನ್ನಡದ ಅನನ್ಯ ಪ್ರೇಮ, “ಕನ್ನಡ ಎನೆ ಕುಣಿದಾಡುವುದೆನ್ನೆದೆ... ಕನ್ನಡ ಎನೆ ಕವಿ ನಿಮಿರುವುದು! ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲನು ಕಾಣುವ ಕವಿಯೊಳು! ತೆಕ್ಕನೆ ಮನ ಮೈ ಮರೆಯುವುದು...” ಎಂದು ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ನಲಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೀತಿ, “ಹೊತ್ತಿತೋ ಹೊತ್ತಿತು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ... ಮುಗಿಯತೋ ಮುಗಿಯತೋ ಶತಮಾನಗಳ ಶಾಪ...” ಎಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಉಲಿದ ಕಾವ್ಯಾನಂದರ ಕನ್ನಡದ ಒಲುಮೆ, “ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯು ನೀನೆಷ್ಟು ಚೆಂದ! ಏನು ಗೀಚಿದರು ಆಗುವುದು ತ್ರೀಗಂಧ! ಸಿಂಗಾರದ ಗಣಿ ನಿನ್ನ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು! ಬಂಗಾರಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನುಡಿಮುತ್ತು...” ಎಂದು ಆನಂದಿಸಿದ ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ಅವರ ಎದೆಯಾಳದ ಕನ್ನಡದ ನಲ್ಲೆ, “ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು! ಮೆಟ್ಟಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಮಣ್ಣು ಮೆಟ್ಟಬೇಕು...” ಎಂದು ಹಾಡಿ ಕುಣಿದ ಡಾ|| ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಅಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಭಕ್ತಿ, “ಕನ್ನಡವೇ ನಮ್ಮಮ್ಮ... ಅವಳಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿಯಮ್ಮ... ಮಾತಾಡೋ ದೇವರಿವಳು...” ಎಂದು ಹಾಡಿ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದ ಡಾ. ವಿಘ್ನವರ್ಧನ್‌ರ ಕನ್ನಡದ ಶಕ್ತಿ, “ನರ ನರವನೆಲ್ಲ ಹುರಿಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸೆದು! ಕರುಳೆಂಬ ಕುಡಿಗೆ ಮಿಂಚನ್ನೆ ಮುಡಿಸಿ ಹಚ್ಚೋವು ಕನ್ನಡದ ದೀಪ...” ಎಂದು ಎಲ್ಲರದೇ ತುಂಬ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ ಡಿ.ಎಸ್. ಕರ್ಕಿಯವರ ಅನಂತ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನ ಅನಂತಾನಂತವಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಅಭಿಮಾನಿಸುವವರಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಹಬ್ಬವೇ.

6

ಏಕೀಕೃತ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಉದಯವಾದದ್ದು 1956 ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವಾದದ್ದು 1973 ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದೇ. ಇದರ ಸವಿನೆನಪಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಿಂದ ಇಡೀ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ನಾಡಹಬ್ಬವೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ.

,

“ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕರಾವಳಿ ಕನ್ನಡ ದೇವಿಯ ಪ್ರಧಾನವೇ...” ಎಂದು ಕನ್ನಡ ದೇವಿಗೆ ಹೊನ್ನ ಪ್ರಧಾನವಳಿ ಕಟ್ಟಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವರಗೈದ ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರ ಕನ್ನಡದ ಪಾಂಥಲ್ಯ, “ಜೋಗದ ಸಿರಿ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಗಯ ತೆರೆ ಬಳುಕಿನಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಹರಿದ್ರೋ ವನದ ತೇಗ ಗಂಧ ತರುಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ ತಾಯಿ ನಿನ್ನೆಗೆ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ...” ಎಂದು ಹರ್ಷದಿಂದ ಭೋಗರಿದ ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್‌ರ ಎದೆಗಡಲ ಕನ್ನಡ ಪಾಂಚಜನ್ಯ, “ತಾಯಿ ಬಾರ ಮೊಗವ ತೋರ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಾತೆಯೆ! ಹರಸು ತಾಯಿ ಸುತರ ಕಾಯ ನಮ್ಮ ಜನ್ಮದಾತೆಯೆ...” ಎಂದು ಧಮನಿ ಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದವೈಯವರ ಕನ್ನಡದ ಮಮಕಾರ, “ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಪುಲ್ಲೆನಗೆ ಪಾವನ ತುಳಸಿ! ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ನೀವೋನಲೆನಗೆ ದೇವನದಿ! ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಕಲ್ಲೆನಗೆ ಶಾಲಗ್ರಾಮಶಿಲೆ...” ಎಂದೋಳದ ಸಾರಿರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೀಕಾರ, “ನಮ್ಮ ಉಸುರು ನಮ್ಮ ಕಸುವು ಕನ್ನಡ! ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ಕಸುಬು ಕನ್ನಡ...” ಎಂದು ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ನುಡಿದ ಅಡಿಗರ ಕನ್ನಡ ಓಂಕಾರ, “ಕನ್ನಡದ ಬದುಕು ತಲೆಯತ್ತಿ ನಿಂತ ಮಂಗಳ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಸಂತಸದ ರಂಗವಲ್ಲಿ...” ಎಂದು ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾಡಿದ ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕನ್ನಡ ರೋಂಕಾರ.... ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಕ್ಷರಕಣಜದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಎನೆ ಕುಣಿದಾಡುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಲ್ಲಾ ದಿನವೂ ದಿವ್ಯ ಸಂಭ್ರಮವೇ! ಕನ್ನಡವೆನ್ನುವುದು ಭವ್ಯ ಹಬ್ಬವೇ.

ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ “ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ” ಎಂದರಂತೂ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹರ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. “ಕನ್ನಡದ ರವಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಮುನ್ನಡವ ಬೆಳಕನ್ನು ತಂದ

ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ... ಎಂಬ ಕವಿ ವಾಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾ, "ಅಂದವೋ ಅಂದವು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಚಿಂದವೋ ಚಿಂದವು ನಮ್ಮಯ ಬೀಡು" ಎಂಬ ಕವಿಮನೆಯನ್ನು ಗುಣಿಸುತ್ತಾ, "ಜೀವನ ಹೊಲೆಯೊ ಹಾಲಿನ ಮಳೆಯೊ ಸುಧೆಯೋ ಕನ್ನಡ ಸವಿಸುಡಿಯೋ" ಎಂಬ ಕವಿ ಸಾಲನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಾ, "ಅಪಾರ ಕೀರ್ತಿಗಳೂ ಮೆರೆವ ಭವ್ಯ ನಾಡಿದು ಕರ್ನಾಟಕವಿದು ನೃತ್ಯ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಯ ಬೀಡಿದು" ಎಂಬ ಕವಿಪದವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ, "ಹಾಡು ಬಾ ಕೋಗಿಲೆ ನಲಿದಾಡು ದಾರ ನವಿಲೆ ಸಿರಿಗನ್ನಡಾಂಬೆಯ ಜಯಧ್ವನಿ ಮೊಳಗಲಿ" ಎಂಬ ಕವಿಮನೆಯ ಮಾಧುರ್ಯದಲಿ ಮೈಮರೆತು ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಓಗ್ಗಿನಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಕನ್ನಡ ಹಬ್ಬದ ಮಹಾ ಉತ್ಸವವಿದು.

ಏಕೀಕೃತ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಉದಯವಾದದ್ದು 1956 ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವಾದದ್ದು 1973 ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದೇ. ಇದರ ಸವಿನೆನಪಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಿಂದ ಇಡೀ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ನಾಡಹಬ್ಬವೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾಗಿ 1956ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಾದರೂ 'ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ'ದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಮೊದಲೊಂದು ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತಿಗಳ, ಕಲಾವಿದರ, ಹೋರಾಟಗಾರರ ಆಶಯದ "ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಏಕೀಕರಣಗೊಂಡ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನರ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿಯಿಂದಾಗಿ 1973ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ "ಕರ್ನಾಟಕ" ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಲಾಯಿತು.

"ಹೆಸರಾಯಿತು ಕರ್ನಾಟಕ, ಉಸಿರಾಗಲಿ ಕನ್ನಡ" ಎಂದು ಆಗ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರ ಕವಿಹೃದಯ ಹಾಡಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಏಕೀಕರಣಗೊಂಡ ವರ್ಷವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡು ಆರೂವರೆ ದಶಕಗಳು ತುಂಬುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರದೇ ಆದ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹಳೆಯ ಶಿಲಾಯುಗದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜನಜೀವನ ಇದ್ದು, 3000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಹರಪ್ಪಾ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಜನರೊಡನೆಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರು ವ್ಯಾಸ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಮೌರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಜಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 240 ರಲ್ಲಿ ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು, ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವರ್ಣಾಶ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಗಂಗರು, ಕದಂಬರು, ವಾದಾಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯರು, ಕಳಚೂರಿಗಳು, ಹೊಯ್ಸಳರು, ಕಂಠಿಯ ಪಲ್ಲವರು, ವಿಜಯನಗರ, ಬಹುಮನಿ, ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ಹೈದರ್-ಆಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಂಡಿದೆ. 1799 ರಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಮರಣಾನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಂಗ್ಲರ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 1800 ರಿಂದ 1857 ರ ತನಕ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರ ದಂಗೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ವಿರೋಧಿ ದಂಗೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ವಿರೋಧಿತ ದಂಗೆಗಳಿಗೆ ದೊಂಡಿಯವಾಘ, ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ, ನರಗುಂದದ ಭಾಸ್ಕರಭಾವಿ, ಸುರಸುರದ ವೆಂಕಟಪ್ರನಾಯಕ, ಮುಂಡರಿಗೆ

ಭೀಮರಾಯ, ಮೈಲಾರ ಮಾದೇವ, ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಮುಂತಾದವರು ಮುಂಚೂಣಿ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದು, ಆಂಗ್ಲರನ್ನು ನಡುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಅಳಿದ ಮೊದಲ ದೊರೆಗಳೆಂಬ ಕೀರ್ತಿ ಕದಂಬರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

1856 ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಕೂಗು ಕೇಳಬಂದಿತ್ತಾದರೂ ಅದು ಕಾವ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದು 1900 ರ ನಂತರವಷ್ಟೆ. ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವರು ಡೆಮ್ಸಟಿ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು. 1856ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅವರು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಚಳವಳಿ ನಡೆಸಿದ್ದರು. 1858 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಜಾನ್ ಬ್ರೈಟ್ ಎಂಬಾತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ. 1890 ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘವು ಕನ್ನಡ ಶುಲ ಪುರೋಹಿತ ಅಲ್ಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

1924 ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಏಕೀಕರಣ ಅಧಿವೇಶನ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಬಂದಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹುಯಿಲುಗೋಳ ನಾರಾಯಣರು "ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು..." ಎಂಬ ಆಶಯಗೀತೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹಾಡಿದ್ದು. ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿಗಾರರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯಾದದ್ದು. ನಂತರ ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿ ತೀವ್ರತರದಲ್ಲಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ 1929 ರಲ್ಲಿ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ

6 ಕರ್ನಾಟಕವು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡು ಆರೂವರೆ ದಶಕಗಳು ತುಂಬುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರದೇ ಆದ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹಳೆಯ ಶಿಲಾಯುಗದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜನಜೀವನ ಇದ್ದು, 3000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಹರಪ್ಪಾ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಜನರೊಡನೆಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರು ವ್ಯಾಸ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ.

ಮನವಿ, 1931 ರಲ್ಲಿ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯ, ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಮುಂತಾದವರ ಚರ್ಚೆ, 1946 ರಲ್ಲಿ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಹಾಸಮಿತಿ ರಚನೆ, ಅಂದಾನಪ್ರದೋಷಮೇಟ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಬೀಡ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 1947 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಸಮ್ಮೇಳನ, 1948 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಅಂಗೀಕಾರ, ಈ ನಡುವೆ 1947 ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೋಷಣೆ, 1948 ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17ರಂದು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನಿಜಾಮರ ದುರಾಡಳಿತದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ.

1951 ರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಯೋಧದ ಅಲೆ, 1953 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 29ರಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಸ್. ಫಜಲ್ ಆಲಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ, 1955ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 30 ರಂದು ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ, 1956 ರ ನವೆಂಬರ್ 1 ರಂದು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಅರೇಕಡಂತೆ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಡನೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಉದಯ. ನಂತರ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಚಳವಳಿಗಾರರು, ಕಲಾವಿದರು ಒಟ್ಟಾರೆ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ಆಶಯದಂತೆ 1973 ರ ನವೆಂಬರ್ 1 ರಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ "ಕರ್ನಾಟಕ"ದ ನಾಮಕರಣ.

ಹೀಗೆ ಹೆಸರಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದೊಳಗೆ ಇಣಕಿದರೆ ಇದರ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಒಂದು ರಸ ರೋಮಾಂಚನವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದರೆ ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ನಾಡು, ಕಮ್ಮಿತ್ತುನಾಡು, ಎಂದರೆ ಕಂಪನ್ನುಳ್ಳ (ಶ್ರೀಗಂಧದ) ನಾಡು ಎಂಬುದೇ ಕರ್ನಾಟಕ. "ಕರುನಾಡು" ಅಥವಾ ಎತ್ತರದ ಭೂಮಿ ಇರುವ ನಾಡು "ಕರ್ನಾಟಕ" ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವವರೂ ಉಂಟು.

“ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಮಾ ಗೋದಾವರಿ ವರಮಿದರ್ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೋರ್ ಛಾವಿಸಿದ ಜನಪದವನು ಧಾವಲಯ ವಿಲೀನ ವಿಕದ ವಿಕೇಪಂ”

ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥವಾದ “ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ”ದಲ್ಲಿನ ಈ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉದ್ದಗಲವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ನೆಲೆಬೀಡು ದಕ್ಷಿಣದ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಉತ್ತರದ ಗೋದಾವರಿ ತನಕ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸಾಕ್ಷ್ಯಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಕದಂಬರು, ಚಾಲುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಅಲ್ಪಕಾಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಿಕರು ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ಅರ್ಧಾತ್ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚತ್ತು. ಹದಿಮೂರು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಏಕೀಕರಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಸಂಶೋಧಕ, ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿಯವರು ಆಧಾರ ಸಹಿತವಾಗಿ

ನೋವಿನಿಂದಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಓಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬೃಹತ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂಥಹ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ದುಃಖವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ ಕನ್ನಡದ ನೆಲವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವೆಲ್ಲ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಯ್ಯಾರಕಿವ್ವಾಣ್ಣಿಯವರು “ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಮನೆಗೆ ಓ ಬೇಗನೆ ಬನ್ನಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದೆದ್ದು ಓಡಿ ಬನ್ನಿ, ಕನ್ನಡದ ಗಡಿಕಾಯಿ, ಗುಡಿಕಾಯಿ, ನುಡಿಕಾಯಿ, ಕಾಯಲಾರನೆ ಸಾಯಿ.....” ಎಂದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ “ಕನ್ನಡ ಜನವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡವನು ಉಳಿಸುವರಾರ್ಯೆ, ಬೆಳೆಸುವರಾರ್ಯೆ, ಬಳಸುವರೂ ತಾವಾರಹರೈ.....” ಎಂದು ಎಂದೋ ಮ.ತಿ.ನ. ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಿ.ನಂ.ಶ್ರೀ. ಯವರು “ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆಯಲಿ ನುರುಗಿ ಹಣ್ಣಾದವರೆ, ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡ ಧೀರರೇ, ಕನ್ನಡ ಮೇಲ್ವಿಯಾ ಕನಸ ನನಸಾಗಿಸುವ ತರುಣ ಕನ್ನಡ ಏರರೆ ಸ್ವಾಗತವು ನಿಮಗೆ.....” ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೋ ಕನ್ನಡ ಕಟ್ಟಲು ನುಡಿ ಸೇವಕರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಜಾಗೃತಿಯ ಜಾಗಟಿ ಬಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕುಲಮರೋಹಿತ ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ “ಕನ್ನಡಿಗರೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಲಸ್ತವನ್ನು ತಳ್ಳೋಣ; ಭ್ರಾಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ; ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೋಣ. ಪಾತಾಳಕ್ಕಿಳಿದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾದ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತರೋಣ; ಏಳಿರಿ.....” ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಮಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಚಲುಮೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟಿಯಾಗಬೇಕು, ಜಾಗೃತಿಯ ಪಾಂಚಜನ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ “ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಲೆ, ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಬಾಳ್ಗೆ, ಕನ್ನಡದ ತಾಯ್ ಗೆಲ್ಲೆ, ಬಾಳ್ಗೆ” ಎಂಬ ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ಣು ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಯವರ ನುಡಿರತ್ನಗಳು ಸಾರ್ಥಕವಾದಾವು.

6 ಓಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬೃಹತ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂಥಹ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ದುಃಖವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ ಕನ್ನಡದ ನೆಲವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವೆಲ್ಲ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕುಂದದ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಆಚರಣೆ

Telegram Channel- ಅಂತಿ ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್ @spardakarnataka

“ಯುಗ ಯುಗಾದಿ ಕಳೆದರೂ ಯುಗಾದಿ ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ” ಎಂಬ ಕವಿಮಾತೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ದಸರ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ. ಇದು ರಾಜಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 409 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದಸರ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

15ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಸರೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪತನಾನಂತರ 1610 ರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಆರಸರು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಆಚರಣೆಗೆ ರಾಜ ಓಡೆಯರ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ದಸರಾ ಮೊದಲು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದಸರೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ದಸರೆ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜರ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಓಡೆಯರ್ ಅವರಂತೂ ಹತ್ತು ಹಲವು ಜನಪರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, 'ಆಧುನಿಕ ಮೈಸೂರಿನ ಶಿಲ್ಪಿ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಕೊನೆಯ ಮಹಾರಾಜ ಜಯಚಾಮರಾಜ

ಅಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ಪಾಡ್ಯಮಿಯಿಂದ ಅಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ನವಮಿವರೆಗೆ ತರನ್ನವರಾತ್ರಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತನೇಯ ದಿನ ವಿಜಯದಶಮಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು' ದಸರೆ ಆಚರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಷಾಸುರನನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಆನೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಓಡೆಯರ್ ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ತಮ್ಮ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟವರು. ಜಯಚಾಮರಾಜ ಓಡೆಯರ್ ನಿಧನಾನಂತರ ಅವರ ಪುತ್ರ ಶ್ರೀಕಂಠದತ್ತ ನರಸಿಂಹರಾಜ ಓಡೆಯರ್ ಅವರು ಖಾಸಗಿ ದರ್ಬಾರ್ ನಡೆಸುತ್ತಾ ರಾಜ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಧನಾನಂತರ ರಾಜವಂಶಸ್ಥರಾದ ಪ್ರವೀಣದಾದೇವಿ ಓಡೆಯರ್ ಅವರ ದತ್ತುಬಹುತ್ರ ಯದುವೀರ ಕೃಷ್ಣದತ್ತ ಚಾಮರಾಜ ಓಡೆಯರ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ಪಾಡ್ಯಮಿಯಿಂದ ಅಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ನವಮಿವರೆಗೆ ತರನ್ನವರಾತ್ರಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತನೇಯ ದಿನ ವಿಜಯದಶಮಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. 'ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು' ದಸರೆ ಆಚರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ನಾಡಿನ ಅಧಿದೇವತೆ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜವಂಶಸ್ಥರ ಕುಲದೇವತೆಯೂ ಹೌದು.

ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವದಿಂದಲೇ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಸರೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಆರಮನೆ. ದಸರೆಗೆ ಬರುವ ಗಜಪಡೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದು. ಆನೆ, ಮಾವುತರು, ಕಾವಾಡಿಗಳು ಬಿಡಾರ ಹೂಡುವುದು, ದಸರೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನ 'ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ' ಹೊರಡುವುದು, ರಾಜವಂಶಸ್ಥರು 'ಖಾಸಗಿ ದರ್ಬಾರ್' ನೇರದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಗತಕಾಲದ ವೈಭವವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವುದು ಈ ಆರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಸಂಜೆ ವೇಳೆ ಸರಿಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಲ್ಲಗಳ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಹೊಂಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಈ ಆರಮನೆಗೆ ವಿಶ್ವದ ದೇರೆ ಯಾವುದೇ ಆರಮನೆ ಸಾಟಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 37.40 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸಿಗಳು (2017-18ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 38.61 ಲಕ್ಷ ತಲುಪಿತು) ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

'ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆ' ಹೋಗಿ 'ಪ್ರಜಾ ಆಳ್ವಿಕೆ'ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ನಂತರ ದಸರಾ 'ನಾಡಹಬ್ಬ'ವಾಗಿದೆ. ರಾಜರ ಕಾಲದ ಜಂಬೂಸವಾರಿ, ಪಂಜಿನ ಕವಾಯಿತು, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮೊಲೀಸ್ ಸಮೂಹ ವಾದ್ಯವೃಂದ, ಕುಸ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನಾಡಿನ ಕಲೆ, ಪರಂಪರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಕ್ರೀಡೆ, ನೃತ್ಯ, ಜಾನಪದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾ ದೇಶ-ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಯುವ ದಸರಾ, ಅಪಾರ ಮೇಳ, ವೈಮಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ, ದೀಪಾಲಂಕಾರ, ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ, ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ, ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವ, ಸಾಹಸ ಕ್ರೀಡೆ, ರೈತ, ಮಹಿಳಾ, ಮಕ್ಕಳ ದಸರಾ, ದಸರಾ ದರ್ಶನ, ಮನೆ ಮನೆ ದಸರಾ, ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳ, ಗ್ರಾಮೀಣ ದಸರಾ, ಯೋಗ ದಸರಾ, ಪಾರಂಪರಿಕ ನಡಿಗೆ, ಮತ್ಸ್ಯಮೇಳ, ಹಸುಗಳ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಜಾನಪದ ಸಿರಿ, ಕರಕುಶಲ ಮೇಳ, ಚಿತ್ರ ಸಂಕೆ, ಹಸಿರು ಸಂಕೆ, ಸೈಕೋಥಾನ್, ಮ್ಯಾರಥಾನ್, ಹೆಲಿರೈಡ್, ತೆರದ ಬಸ್ ಸಂಚಾರ, ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಾರುಗಳ ರ್ಯಾಲಿ, ರಂಗಾಯಣದಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿ ರಂಗೋತ್ಸವ ಜೊತೆಗೆ ನಗರದ ಸಪ್ತ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ, ಮೈಸೂರು ದಸರೆಗೆ

ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಾ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುತ್ತಾ, ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾದ ವಿ.ಸೋಮಣ್ಣ ಅವರು ದಸರಾ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲೂ ಲೋಪವಾಗದಂತೆ ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು. ದಸರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರಮನೆ, ಯುವ ದಸರೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಪುರಭವನ, ಜಗನ್ನೋತ್ಪನ್ನ ಆರಮನೆ, ಕಲಾಮಂದಿರ, ಕಿರುರಂಗ ಮಂದಿರ, ಚಿಕ್ಕಗಡಿಯಾರ, ನಾಡಬ್ರಹ್ಮ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ, ಗಾನಭಾರತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು.

ಈ ಬಾರಿ ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ, 'ಸರಸ್ವತಿ

ಸಮಾನ್ ಪುರಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತಿ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ.ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ, ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರಾದ ಡಿ.ವಿ. ಸದಾನಂದಗೌಡ, ಸುರೇಶ್ ಆಂಗಡಿ, ಪ್ರಲ್ಹಾದ ಜೋಶಿ, ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ, ವಸತಿ ಸಚಿವ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವ ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ ವೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದೇ ದಿನ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವವನ್ನು ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ ಜಗ್ಗೇಶ್, ನಾಗಣ್ಣ, ಸಂದೇಶ್ ನಾಗರಾಜ್, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಿಂಗ್, ಅಶಿಕಾ ರಂಗನಾಥ್, ಸಂಜಿತಾ ಪದುಕೋಣಿ, ಧನುಷ್ ಗೌಡ, ಹರ್ಷಿತಾಗೌಡ, ಅಭಿಷೇಕ್ ದಾಸ್, ಪವನ್ ತೇಜ, ಪಂಕಜಾ ರವಿಕಂಕರ್, ಅಭಿಷೇಕ್ ಗೌಡ, ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ವೊದಲಾದವರು ಇದ್ದರು.

ಮೈಸೂರು ನಗರದ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಈ ಬಾರಿಯ ದಸರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹೈಲೈಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ, ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ದೀಪಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ದೀಪಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವ ಆರ್. ಅಶೋಕ್ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವ ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ದಸರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಭಕ್ತ ಭೋಜನ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿಸುವ 'ಆಹಾರ ಮೇಳ'ವನ್ನು ವಸತಿ ಸಚಿವ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಸಂಗೀತಜ್ಞ ಬಿ.ಎಸ್. ವಿಜಯರಾಘವನ್ ಅವರಿಗೆ 'ರಾಜ್ಯಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮಹಿಳಾ ದಸರೆಯನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವ ಶಶಿಕಲಾ ಜೊಲ್ಲೆ, ರೈತ ದಸರಾವನ್ನು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

ಸಚಿವ ಕೋಟ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ, ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ.ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಹಾಗೂ ಯುವ ದಸರೆಯನ್ನು ಖ್ಯಾತ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ತಾರೆ ಓ.ವಿ. ಸಿಂಧು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ದಸರಾ ಸಮಾರೋಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ದಸರಾ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ ಸಮಾರೋಹದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಮೂಹ ವಾದ್ಯಮೇಳದಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಬಸವರಾಜ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ದಸರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾದ 'ಜಂಬೂಸವಾರಿ'ಯಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ, ಸಚಿವರಾದ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ, ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ, ಜಿ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ, ನಾಗೇಶ್ ವೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. 'ಪಂಜಿನ ಕವಾಯತಿ'ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ವಜ್ರಾಭಾಯಿ ರೂಢಿಭಾಯಿ ವಾಲಾ ಅವರು ಗೌರವವಂದನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ, ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸವದಿ ವೊದಲಾದವರು ಇದ್ದರು. ಓಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ದಸರಾ ಆಚರಣೆಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಸಮಯೋಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ದಸರಾ ಆಚರಣೆಯು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗಿತು.

ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ರಸದೌತಣ

ಅರಮನೆ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ಹಲವು ಗಣ್ಯ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪಂಡಿತ್ ಉದಯ್ ಮಲ್ಲಿಕ್, ಪಂಕಜ್ ಉದಾಸ್, ಅರ್ಚನಾ ಉಡುಪ್, ವೈಷ್ಣವಿ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್, ವಿಜಯಪ್ರಕಾಶ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಹಡಪದ, ಎಂ.ಜಿ. ವೆಂಕಟರಾಘವನ್, ಎಂ.ಕೆ. ಶ್ರೀದೇವಿ, ಡಾ.ಎಸ್.ಕೆ. ಶರ್ಮಾ, ಡಾ. ನಾಗರಾಜ ಹವಾಲ್ಕಾರ್, ಸಂಗೀತ ಕಟ್ಟಿ ಶಮಿತಾ ಮಲ್ಲಾಡ್, ಬಾಲಿವುಡ್‌ನ ಮೋಹಿತ್ ಚೌಹಾಣ್, ಹನುಮಂತ, ಮೋನಾಲಿ ಕಾಕೂರ್, ಸಂಜಿತ್ ಹೆಗ್ಡೆ, ಚಂದನ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುಂತಾದವರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ರಸಮಯ ಸಂಗೀತ ಸಂಜೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಂಗೀತ ಆಸಕ್ತರ ಕಿವಿಯನ್ನು ಹಿಂಪಾಗಿಸಿತು.

ಡಾ.ಮೀನಾಕ್ಷಿ ರಾಘವನ್, ರಾಧಿಕಾ ನಂದಕುಮಾರ್, ಹರಿಜೇತನ್, ಕೌಶಲ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ವಿದ್ಯಾ ರವಿಕಂಕರ್, ಸುಜೇಂದ್ರ ಬಾಬು, ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ಅನನ್ಯಭಟ್, ಸಂಭ್ರಮ ಡ್ಯಾನ್ಸ್

ಆಕಾಡೆಮಿ, ನಯನ ಬಿಡೆ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ನೃತ್ಯ ಕಲಾವಿದರು ಮತ್ತು ಆಕಾಡೆಮಿಯವರು ಭರತ ನಾಟ್ಯ ನೃತ್ಯರೂಪಕ, ಜನಪದ ನೃತ್ಯ, ಕಥಕ್, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಿರಾಕನ್ ಆನ್ ವೀಲ್ಸ್‌ನ ವಿಶೇಷ ಚೇತನರು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ನೃತ್ಯ ರೂಪಕವಂಕೂ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು.

ಪಂಡಿತ ವಿಶ್ವಮೋಹನ ಭಟ್, ಮೈಸೂರು ನಾಗರಾಜ್, ಮೈಸೂರು ಮಂಜುನಾಥ್, ರೂಪಾ ರವೀಂದ್ರನ್, ಡಾ.ಸುಮಾ ಸುದೀಂದ್ರ, ಮೈಸೂರು ಗುರುರಾಜ್, ಆನಂದಕುಮಾರ್ ಕಂಬಳಹಾಳ, ಶುಭಾ ರಾಘವೇಂದ್ರ, ನಾಗೇಂದ್ರ ಮಳವಳ್ಳಿ, ಡಾ.ಶಿವಶಂಕರಸ್ವಾಮಿ ಅವರುಗಳು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ, ವೀಣಾವಾದನ, ವಯೋಲಿನ್, ತಾಳವಾದ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸಂಗೀತ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ರಸದೌತಣ ನೀಡಿದವು.

ಆಟ, ಊಟ, ಓಟ...

ಈ ಬಾರಿಯ ದಸರೆಯಲ್ಲಿ ಆಟ, ಊಟ, ಓಟಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆಹಾರ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಗೆಯ ತಿನ್ನುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇಡ್ಲಿ ತಿನ್ನುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಆರು ಇಡ್ಲಿ ತಿಂದ 60 ವರ್ಷದ ಅಜ್ಜಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದರು. ರಾಗಿಮುದ್ದೆ- ನಾಟ ಕೋಳಿ ಸಾರು ತಿನ್ನುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ 66 ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುದ್ದೆ ಗುಳುಂ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದರು.

30 ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಮೊಟ್ಟೆ ತಿಂದವ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದ. 45 ಸೆಕೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಸ್ವಾಹ ಮಾಡಿದವ ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಗಳಿಸಿದ. ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ 200 ಗ್ರಾಂ ಕೇಕ್ ಮೆಲ್ಲುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ಇತ್ತು. ಅತ್ತೆ- ಸೊಸೆಯರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ರೊಟ್ಟಿ- ಎಣ್ಣಾಯ್ ಪಲ್ಯ ಪತಿ- ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ- ಹುಚ್ಚೆಲ್ ಚಿಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಯಿತು.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಚಾಕೋಲೆಟ್, ಮೋದಕ, ತಂಪು ಪಾನೀಯ, ಚುರುಮುರಿ, ಬರ್ಫಿ, ಫ್ಲೂಟ್ ಸಲಾಡ್ ವೊದಲಾದ ಒಲೆ ರಹಿತ ಆಡುಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ರೈತ ದಸರಾ ಅಂಗವಾಗಿ ಓವೆಲ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಟೆ ಹೊತ್ತು ಓಡುವುದು, ಗೊಟ್ಟರದ ಚೀಲದೊಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗುವುದು, ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಓಟ, ಅರಮನೆ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಪುರಾತತ್ವ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಇಲಾಖೆಯು ಕೇಶಲಂಕಾರ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಟಗಳ

ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ವಸತಿ ಸಚಿವ ಸೋಮಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಸಂಸದ ಪ್ರತಾಪ್ ಸಿಂಹ ಅವರು ಪಗಡೆಯಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪಾರಂಪರಿಕ ಆಟಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಾಲೆ, ಕುಂಟೆಬಿಲ್ಲೆ, ಅಳಗುಳಿ ಮನೆ, ಪಾವು-ಬಣೆ, ಗೋಲಿ, ಚೌಕಾಬಾರ, ಮೂರು ಕಾಲಿನ ಓಟ, ಹಗ್ಗ ಜಗ್ಗಾಟ, ಬಿಲ್ಲುಬಾಣ, ಬುಗುರಿ, ಪುಲಿ- ಕುರಿ ಆಟ ಗಮನ ಸೆಳೆದವು. ಸೈಕ್ಲೋಥಾನ್, ಹಾಫ್ ಮಾರ್ಥಾನ್, ಯೋಗ ಚಾರಣ, ಯೋಗ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು, ಗಾಳಿಪಟ ಉತ್ಸವ, ಹೆಲಿರೈಡ್, ತೆರೆದ ಬಸ್ ಸಂಚಾರ ಕೂಡ ನಡೆದವು.

ವಿವಿಧ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು

ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಲಲಿತಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸುಜತ್ತ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಐನಾಕ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮೈಸೂರು ವಿವಿ ಹಾಕಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಸ್‌ಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಬನ್ನಿಮಂಟಪದ ಪಂಜಿನ ಕವಾಯಿತು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ವೈಮಾನಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪ್ಯಾರಾ ಮೋಟರಿಂಗ್, ಹಾಟ್ ಬಲೂನ್ ವಿಲ್ ಕೋ, ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂವರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ರಂಗಾಯಣದಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿ ರಂಗೋತ್ಸವ ಅಂಗವಾಗಿ ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಕುಪ್ಪಣ್ಣ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಹ ಜನಾಕರ್ಷಿಸಿದವು.

'ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ'ಗೆ ಜನಸಾಗರ

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾದ 'ಜಂಬೂಸವಾರಿ'ಯು ಆದ್ಯೂರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ವಿಜಯದಶಮಿ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಜನಸಾಗರವೇ ಹರಿದು ಬಂದಿತ್ತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಈ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಂಡರು.

ನವರಾತ್ರಿಯ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಕಳಸ ಪ್ರಾಯವಾದ ಜಂಬೂ ಸವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಜರಾಜ 'ಆರ್ಜುನ್' ಸತತ ಎಂಟನೇ ಬಾರಿಗೆ 750 ಕೆಜಿ ತೂಕದ ಚಿನ್ನದ ಅಂಚಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸಂಗಾತಿಗಳಾದ 'ವಿಜಯ' ಹಾಗೂ 'ಕಾವೇರಿ' ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ. ಈ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರ ಸಂಭ್ರಮ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿತು. ಅಂಚಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಭಾವಪರವಶರಾಗಿ 'ಜೈ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ' ಎಂದು ಜಯಘೋಷ ಹಾಕಿ, ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ನಮಿಸುತ್ತಾ ಪುನೀಕ ಭಾವ ತಳೆದರು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಲು ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಾಸು ಹಿಡಿಯಿತು.

ನಡುವೆ ನಾಡಿನ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ತಂಡಗಳು, ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದರಂತೆ ಸಾಗಿದವು. ಕಲಾತಂಡದವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಮೆರುಗು ತುಂಬಿದರು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಸ್ವರ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಪೊಲೀಸ್ ಅಶ್ವಾರೋಹಿ ದಳ ಮುನ್ನಡೆದವು. ಇವುಗಳ ಹಿಂದೆ 750 ಕೆಜಿ ತೂಕದ ಚಿನ್ನದ ಅಂಚಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ವಿಗ್ರಹ ಹೊತ್ತು 'ಆರ್ಜುನ್' ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಗಳಾದ 'ವಿಜಯ' ಮತ್ತು 'ಕಾವೇರಿ' ಜೊತೆ ಬಂದಾಗ ವಿಶೇಷ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಿ.ಎಂ. ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ 21 ಸುತ್ತು ಕುಶಾಲ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಸುಡಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಅಂಚಾರಿ ಆನೆಯು ಪೊಲೀಸ್ ಅಶ್ವದಳದ ಬೆಂಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ, ರಾಜರ ಕಾಲದ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಗತವೈಭವವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದಿತು.

ವಿಶೇಷ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜವಂಶಸ್ಥ ಯದುವೀರ ಕೃಷ್ಣದತ್ತ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ, ಮೇಯರ್ ಪುಷ್ಪಲತಾ ಜಗನ್ನಾಥ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಅಭಿರಾಮ್ ಜಿ.ಶಂಕರ್, ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತ ಕೆ.ಟಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಇದ್ದರು.

ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಚಾಮರಾಜ ವೃತ್ತ, ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವೃತ್ತ,

ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆ, ಆರ್ಯುವೇದ ಕಾಲೇಜು ವೃತ್ತ, ಹೈವೇ ವೃತ್ತದ ಮೂಲಕ ಐದು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಬನ್ನಿಮಂಟಪ ತಲುಪಿತು. ಅರಮನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಾಗಿದ ಇಕ್ಕಿಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಸಂಜೆ ಬನ್ನಿಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪಂಚನ ಕವಾಯಿತು ನಡೆಯಿತು. ರಾಜ್ಯಪಾಲ ವಜೂಭಾಯಿ ರೂಡಾಭಾಯಿ ವಾಲಾ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂಪನ್ನಗೊಂಡಿತು.

ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಶಿಶಿಲ ಬೆಟ್ಟ, ಹಂಪಿಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ವೈಭವ, ಅಂತರಗಂಗೆ, ಮಂಗಳಾದೇವಿ, ಹುಲಿಯ ಸಂಕೃಪ್ತ ತಾಣ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕದಂಬ ಬನವಾಸಿ, ಮಧುಕೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಾಗೋಡು ಜಲಪಾತ, ವಚನ ಫಿಠಾಪುಕ ಭ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ಮೈಸೂರಿನ ಕೊನೆಯ ಮಹಾರಾಜ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಜನ್ಮತಾಜ್ಜಿ ಕುರಿತ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಡಿಗೆ, ಭಸಲ್ ಬೀಮಾ ಯೋಜನೆ, ಎಲ್.ಸ್ಟೇಟ್, ಬೇಟೆ ಪಡಾವೋ, ಬೇಟೆ ಬಚಾವೋ, ಇಸ್ರೋ ಪಂದ್ರೆಯಾನ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಪಿಂಚಣಿ, ನರೇಗಾ ಯೋಜನೆ, ಫಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತ್, ಮೆಮು ರೈಲು, ಹತ್ತು ಪಥದ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ಹೀಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ, ಹೆಣ್ಣು ಭೂಣ ಹಕ್ಕಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೇಷ್ಮೆ, ಎತ್ತಿನ ಹೊಳೆ ಯೋಜನೆ, ಕೊಡಗು ಗುಡ್ಡ ಕುಸಿತ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ, ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ, ಕನಕದಾಸರು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಹದ ಗೋಪುರ, ಆದಿಚುಂಚನಗಿರಿ ಮಠ, ಸುತ್ತೂರು ಮಠದ ಕೊಡುಗೆಗಳು, ನಡೆದಾಡುವ ದೇವರು ಸಿದ್ಧಗಂಗೆ ತಿಲ್ಲಗಳ ಸ್ವಬ್ಧ ಚಿತ್ರಗಳು ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ "ಸಂವೃದ್ಧಿ ಸಂಪತ್ತಿನ ನಡುವೆ ಹುಲಿಯ ಸಂಕೃಪ್ತ ತಾಣ" ವಿಷಯ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರವು ಪ್ರಥಮ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ "ಕದಂಬ/ಬನವಾಸಿ" ವಿಷಯ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರವು ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ "ನಡೆದಾಡುವ ದೇವರು" ವಿಷಯ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರವು ತೃತೀಯ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು. ವಾರ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ "ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ" ವಿಷಯ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರವು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ "ಫಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ "ಶಿಶಿಲ ಬೆಟ್ಟ" ವಿಷಯ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವಬ್ಧಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಧಾನಕರ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡವು.

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಲಾ ತಂಡಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹರ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಗೊಮರ್ ಮತ್ತು ಚಾವ್ ನೃತ್ಯ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಡಾಂಗ್ರಿಜ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಸಿಕ್ ಡೋಲು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪುಣೇರಿ ಡೋಲ್ ಕಲಾ ತಂಡಗಳು ಜಂಬೂ ಸವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು.

ಕುಲದ ಸಂಕುಚಿತ ಬೀಲ ಬೇದಿಸಿದ ದಾಸಶೈಲಿ

ವಿರೇಶ್

"ನೀ ಮಾಯೆಯೋಗೋ ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯೆಯೋ", "ನೀ ದೇಹದೊಳಗೊ ನಿನ್ನೊಳು ದೇಹವೋ", ಬಯಲು ಅಲಯದೊಳಗೊ ಅಲಯವು ಬಯಲೊಳಗೊ, ಬಯಲು ಅಲಯವೆರಡು ನಯನದೊಳಗೊ, ನಯನ ಬುದ್ಧಿಯೊಳಗೊ, ಬುದ್ಧಿ ಯನದೊಳಗೊ, ನಯನ ಬುದ್ಧಿಗಳೆರಡು ನಿನ್ನೊಳಗೊ ಪರಿಯೆ" ಎಂದು ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನದ ಧೈಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವ ಯಾರು ಗೊತ್ತೆ?

ಅವರೇ ಕನಕದಾಸರು. ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇರು ಪುರುಷರು. ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಪುರಂದರದಾಸರು ಹಾಗೂ ಕನಕದಾಸರನ್ನು 'ಅತ್ತಿನಿ ದೇವತೆಗಳು' ಎಂದು ಕರೆದರು. ನಾವು ಗಾಂಧೀಜಿ, ನೆಹರು, ಲಾಲ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರ ಜಯಂತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ನ್ಯಾಯ, ಧೈರ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೇ ಕನಕದಾಸರಂತಹ ಮಹಾನ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮೂಲ ಪುರುಷರ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಾವು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು.

ಇವರ ತಂದೆ ಸದಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಣಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಶೈಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ದಂಡನಾಯಕ ಬೀರಪ್ಪ ಇವರ ಸತಿ ಸಾಧ್ವಿಯಾದ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಇವರಿಗೂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಂತಾನ ಭಾಗ್ಯದ ಚಿಂತೆ ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಿತ್ಯ-ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬಕನಿಷ್ಟರಾಗಿ ವ್ರತ ಆಚರಿಸುತ್ತ ತಿಲ್ಲೋವಿಂದನಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಹೋದರು. ಮಹಾಸಾಧ್ವಿ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ದೇವಿಯ ದಿವ್ಯಭಗದಿಂದ 1508ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ಪುಂಜವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನ ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ದೇವತಾ ಸಮಾನ ಕೇಜವಾಗಿ ದೈವ ಕಳೆಯನ್ನು ಹೊರಸೂಸುತ್ತ ಶಿವಿವೋಂದು ಭುವಿಗಳಿಯಿತು. ಈಗಿನ ಕಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಕಾಪುರದ ಬಳಿಯ 'ಬಾಡ'

ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 1488ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇಡೀ ಬಾಡ ಗ್ರಾಮವೇ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿತು. ಬೀರಪ್ಪ ದಂಡನಾಯಕ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಜನತೆ ಅರಮನೆಯತ್ತ ನೆರವಿತ್ತು. ಸರ್ವಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಪರಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಶಿವುಪಿಗೆ 'ತಿಮ್ಮಪ್ಪ'ನೆಂದೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು.

ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಚತುರದತ್ತ:

ಮಹಾದಂಡ ನಾಯಕ ಭೀರಪ್ಪನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಆಟಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಸಿದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿಯೂ ಗರಡಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ನಂತರ ಸ್ನಾನ ಪೂಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಗುರುಕುಲಕ್ಕೆ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳು, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭಂದಸ್ತು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಇತರ ವೇದಸಾರಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಂತರ ಕತ್ತಿವರಸೆ, ಕೋಲುವರಸೆ ಇತರ ವಿಧ್ಯೆಗಳ ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಜೊತೆಗೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಿಯಾಡುವುದೆಂದರೆ ಮೋಜಿನ ಸಾಹಸದಾಟ. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು, ಆನಂದ, ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಪಾರ ಚತುರತೆ, ಧೀರತನ, ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ತಂದೆತಾಯರ ದೈವಭಕ್ತಿ ಒಲವು ಗೆಲುವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಲ್ಲ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಕಲ ಸಂಪನ್ನನಾದ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಭೀರಪ್ಪ ದಂಡನಾಯಕರು ತನ್ನ ಏಕಮೇವ ಪುತ್ರ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನನ್ನು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಬಚ್ಚಮ್ಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಹಲೋಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಋಣವನ್ನು ಕಳೆದು ಪರಲೋಕದಡೆಗೆ ನಡೆದಿದ್ದ ತಮ್ಮ ನಾಯಕನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪಾಳೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ದುಃಖದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು.

ಕನಕಕಿಂಡಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ:

ನರಹರಿತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು, ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ವಾದಿರಾಜರ ನಂತರ ಕನಕದಾಸರು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವಾಯಿತು. ಕನಕನಾಯಕ ಬಾಡದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಾಗಿನೆಲೆಯ ಸುಂದರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಆದಿಕೇಶವನಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ ನಂತರ ನಿತ್ಯಾಭಿಷೇಕ, ಪೂಜಾ, ನೈವೇದ್ಯ ಅಲಂಕಾರಗಳು, ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿತ್ಯ ವೈಭವ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವತಃ ಮಂಡಲಾಧಿಪತಿ ಕನಕನಾಯಕರೇ

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನಕನಾಯಕನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರೀ ಆದಿಕೇಶವನ ಪರಮಭಕ್ತನಾದನು. ಸ್ವತಃ ರಸಿಕ, ಪಂಡಿತನಾಗಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಆದಿಕೇಶವನ ಸ್ತುತಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆಗಾಗ ತಾನೇ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ದೊರೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕನಕನಾಯಕನಲ್ಲಿ ರಸಿಕತೆಗೇನೂ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ವಿವಾಹವು ಆಯಿತು. ಮಹಾ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಈಕೆಗೆ ಸಂಶಾನಭಾಗ್ಯವಾದರೂ ಆ ಮಗುವು ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸಂಶಾನ ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ಮನದಲ್ಲಿ ಆದೊಂದು ವೇದನೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಆದರೂ ಪತಿಯೇ ದೈವ, ಪತಿ ದೇವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಕನಕದಾಸರು ದೇವರನ್ನು ಭಜಿಸುವ ರೀತಿ ತುಂಬಾ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ' ನೆಲೆಸಿರುವ ಉಡುಪಿಯ ವೈಷ್ಣವರು ತುಂಬಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಕನಕದಾಸರು ತಮ್ಮ ಅಮಿರತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನೈಜ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವನ್ನೇ ಪಡೆದರು. ದೇಗುಲ ಹಿಂಭಾಗದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಆಗಣಿಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ಅಪರೂಪದ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನ, ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜಗುರು ಸಾರ್ವಭೌಮರು. ಪರಮ ಸಂತೋಷ ಭರಿತರಾಗಿ ನಾನು ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು ಕರೆತನ್ನಿ ಎಂದು ನೇರ ಗುಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಕನಕದಾಸರನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ "ಕನಕ ನೀನೆಂಥ ಭಾಗ್ಯವಂತನಪ್ಪಾ, ನೀನೇ ಧನ್ಯನು, ನೀನೇ ಪರಮ ಪಾವನನು" ಎಂದು ಅವರ ಘನತೆ ಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ಕನಕದಾಸರನ್ನು ಅನನ್ಯ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರ ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಪಶ್ಚಿಮದ ಗೋಡೆಗೆ ಚೌಕಕಾರದ ಕಿಂಡಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ದೊಡ್ಡ ಕಿಡಕಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದರು.

ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸಂಪೈಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವು ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸತ್ತದೊಂದಿಗೆ ಸಮಸ್ತಧಿಯಾಗಬಲ್ಲವು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗಿಂತ ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಗುಣ ಒಂದು ಕೈ ಮಿಗಿಲಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಕನಕದಾಸರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ದಾಸ ಪರಂಪರೆಯ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಒಳಗಾದರೂ ಅವರ ಭಕ್ತಿಭಾವ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಭಿತ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಎಂದು ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು 'ಪರೀಶೀಲನೆ' ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶಾ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕನಕ-ಪುರಂದರ ಕಾವ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ 'ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ' 'ಪರಿಭಕ್ತಿಸಾರ' 'ನಳಚರಿತ್ರೆ' 'ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ' ಮುಂತಾದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದರು.

ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಹೊಂಗಿರಣ:

"ಅನೇಕ ಯುಗ ಯುಗಾಂತರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅನ್ನ ನೀರು ತೊರೆದು ಭಲಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ

ವಾಯುಪಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಂಡಲಿನಿ ಕಕ್ಷಿಯಿಂದ ಶತ-ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೂ ತಪಗೈದರೂ ದೊರಕದ ದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ನೆನೆದೊಡೆ ದೊರೆತಲ್ಲ, ನಾನೇ ಅದೃಷ್ಟವಂತನು" ಎಂದು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಂಡನು. ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ವಜನಾಂಗದ ಸಂಕುಚಿತ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಪ್ರೇರಕರು. 'ತಲ್ಲಣಿಸದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೆ' ಎಂದು ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವ ಮೋಲಕ ಏಕಚಿತ್ತತೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಭಕ್ತ ಸಮೂಹ ಮಂತ್ರಮೂಕರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. 'ನನ್ನಿಂದ ನಾನೇ ಜನಿಸಿ ಬಂದನೇ? ಅವನ ಮಾಡಿದರೆನು, ತಪವ ಮಾಡಿದರೆನು ಕಪಟ ಗುಣ ಎಪರೀತ ಕಲುಷಿತವಿದ್ದವರು', ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕೂಡ ಅಧಿಕ ಸ್ನೇಹಕ್ಕಿಂತ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕೂಡ ಜಗಳವೇ ಲೇಸು' ಎನ್ನುವಂತೆ ಒಪ್ಪುಂಟೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಒಪ್ಪುಂಟೆಯಾಗಿ ಹೋಗುವ ನಾವೆಲ್ಲ ನಡುವೆ ಇರುವ ಕ್ಷಣಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಗರದಷ್ಟು ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳಾಡಿ ಮರಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೀರ್ತನೆಗಳ ವಿಚಿತ್ರ:

ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿವೇದನೆ, ಸೋತ್ತ, ಉಪದೇಶ, ತತ್ವ ಅನುಭವ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಧದ ಸದಾಚಾರ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೇರ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ಸಂಸಾರದ ನಿಸ್ಸಾರತೆ, ಜೀವನದ ಅನಿತ್ಯತೆ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಆಶಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ದುರ್ಭರತೆ ಇದೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯಿದೆ. ಅವಗುಣದ ಮೂಢಭಕ್ತಿ, ಲೋಭಿಯಾದ ಸಿರಿವಂತ, ದಂಭಾಚಾರಿಯಾದ ಹರಿಭಕ್ತಿ, ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ದುರ್ವ್ಯಸನಿ, ದಾಸ-ಧರ್ಮ ಮರೆತ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಕನಕದಾಸರು ಚಿಕ್ಕತಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸೌಜನ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಮನವರಿಕೆಯ ದಾಟಿಯೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

'ಕನಕ'ದ ದಾಸನಾಗದೇ ಹಂಟ ಕನಕದಾಸನಾದ:

ಸರ್ವಜನಾಂಗವು ಗೌರವಿಸುವಂತಹ ಮಹಾ ಪುರುಷರಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಕುಡಿಗಳಿಗೆ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪಾತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಿಧಿಯರಾಗಿದ್ದು, ದೇವರು ನೀಡಿದ ಸರ್ವಧನ-ಕನಕವನ್ನು ಸರ್ವಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಾರ್ಥದಿಂದ ದಾನಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಳತೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಡಲೀಕರಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಶೂರತನದಿಂದ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ರಾಜರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಕನಕದಾಸರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸೋಲದೆ, ಸಾವಿಗೆ ತರಣಾಗುವ ಈಗಿನ ಯುವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿಬಲ್ಲ ಮಾದರಿ ದೇವಮಾನವ. ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಇಚ್ಛೆಯನ್ನರಿತು ನಡೆದ ಹಾಗೂ ಬಾಳಿನ ದಾರಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿಂತ ಸತಿಯು ಶಾಶ್ವತ ದೂರವಾದರೂ ಆ ಘಾಸಿತನ ಅವರನ್ನು ವೈರಾಗ್ಯದಡೆಗೆ

ತಳ್ಳಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ದಾರಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅನುಕರಣೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಜರಾಮರಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು.

ಒಮ್ಮೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕನು ಬಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಬುರುಜುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನೇಕ ಕೊಪ್ಪರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಕಾಭರಣ, ವಜ್ರ, ವೈಡೋರ್ಯ ಬಂಗಾರದ ನಿಧಿಯು ಮತ್ತು ಹೇರಳವಾದ ಧನವು ದೊರಕಿತು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬಲಿ ಪೂಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತೆಗೆದರು. ಅರಮನೆಗೆ ತಂದು ತನ್ನ ಪರಿವಾರದ ಗುರುಹಿರಿಯರು ಸಭೆ ಕರೆದು ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶ ಮಂಡಲೀಕ ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಡಜನತೆಗೆ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟನು. ಪರಮಾನಂದ ಹೊಂದಿದ ಸರ್ವಜನತೆ ಮಹಾಮಂಡಲೀಕ ಒಡೆಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕನನ್ನು 'ಕನಕನಾಯಕ'ನೆಂದೇ ಕರೆದರು. ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕನು 'ಕನಕ' ದಾಸರಾದದ್ದು ಅವರ ನಿಸ್ಸಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ವಿಶಾಲ ಗುಣಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಅದನ್ನ ಪಡೆದು ಅಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂದು ತೇಗಿ ವೈಭವದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುಖದ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಹೋಗದೆ ಶಾಶ್ವತ ನೆಮ್ಮದಿಯ ದೇವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ದೇವಮಾನವನಾಗಿ ಚರನೂತನ ಪೂಜ್ಯನೀಯಿಯರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

"ಕುಲ ಕುಲವೆನ್ನುತಿಹರೋ ಕುಲವಾವುದೋ ಸತ್ಯ ಸುಜನರಿಗೆ ಆತ್ಮನಾವಕುಲ ಜೀವನಾವ ಕುಲ ತತ್ಪ್ರಿಯೆಯಗಳ ಕುಲ ಪೇಳರಯ್ಯ ಆತ್ಮನೆ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿ ಕೀರ್ತನೊಲಿದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕುಲವಾವುದು ಪೇಳರಯ್ಯ"

ಕನಕದಾಸರು ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ತನಗಾವುದೇ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು ಧಾರಿಗಳಲ್ಲದೇ ನಿಷ್ಪುರ ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯುವಂಥವರು. ಕನಕದಾಸರು ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ, ರಾಮ ಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ನಳಚರಿತ್ರೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆಡೆ 'ದಾಸ ಪಂಥದ ಪದ್ಧವ್ಯೂಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಏಕೈಕ ಶೂದ್ರನಾದ ಕನಕದಾಸರು ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದಾಸರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದದೊಂದು ಪವಾಡವೇ ಸರಿ' ಎಂದು ಕೆ.ಜಿ.ನಾಗರಾಜರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ದೇ.ಜಿ.ಗೌರವರು "ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸುವರ್ಣ ಯುಗದ ಪ್ರಪತ್ಯಕರಲೊಬ್ಬರಾಗಿ ಯಾವ ಮತವನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಯಾವ ಮತಕ್ಕೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಕಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದು, ವಿಶ್ವಮಾನವರಾಗಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದ ಯೋಗ ಪುರುಷರು" ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಚೇತನವನ್ನು ಪಡೆದ ನಾವೆಲ್ಲ ಧನ್ಯರು. ನಾವು ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಪಾತೀಯತೆ ಮಲೀನತೆಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಮೊದಲ

ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾದ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶಾಲೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಿನಾಡು ಪಾವಗಡ ಶಾಲಾಕೆರೆ ಎನ್. ಅಭ್ಯಮಾನಹಳ್ಳಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 19ರ ಸಂಜೆ ಶಾಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಸಚಿವರಿಗೆ ಡಿಡಿಪಿಎ ರವೀಂದ್ರರಡ್ಡಿ ಅವರು ಗಡಿನಾಡಿನ ಭಾಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು.

ಗಡಿ ಗ್ರಾಮ ಎನ್. ಅಭ್ಯಮಾನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮೊದಲ ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಸಂವಾದದ ವೇಳೆ ಸಚಿವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕೇಳಿ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಆಲಿಸಿದರು.

ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ 17 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸೋಲಾರ್

ಪಾರ್ಕ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಓದಲು ರಾತ್ರಿ ಕರೆಂಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ವರ್ಕಬುಕ್‌ಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆಟವಾಡಲು ಆಟದ ಮೈದಾನ ಇಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸೀಟು ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೀಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲ ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಷಕರು ಸಚಿವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಷಕರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಸಚಿವರು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಚಿವರು, ಈ ಎಲ್ಲಾ

"ನಗರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ವಿಶೇಷ ನೇಮಕಾತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು"

ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು

ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಿದ್ವು ನಾನೇ ಫಾರೋ ಆಪ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ನೀಡುವಂತೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಪಾವಗಡ ಸಹ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದಂತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ವಿಶೇಷ ನೇಮಕಾತಿ ನೀತಿ ರೂಪಿಸುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಸಚಿವರು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

ರಾತ್ರಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂವಾದ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಮೋಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸಹ ಧೋಷನ ಮಾಡಿದ ಸಚಿವರು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿದರು. ಮುಂಜಾನೆ ಬೇಗನೇ ಎದ್ದ ಸಚಿವರು ಗಡಿನಾಡು ಪ್ರದೇಶದ ತಿರುಮಣಿ, ರಾಯಚೇರ್, ವೆಂಕಟಮನಹಳ್ಳಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರು.

ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಾವಗಡ ಶಾಲಾಕೆರೆ

ಎನ್. ಅಭ್ಯಮಾನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ 1 ರಿಂದ 7 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ 60 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾದ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿ ಶಾಲೆಯು ನವೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಕೆಳಕು ಗುಂಡಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಶಾಲಾ ಆವರಣವನ್ನು ಸಮತಟ್ಟು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಶಾಲಾ ಗೋಡೆಗಳು ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಕಂದು ಹೊಸ ಶಾಲೆಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಸ ರೂಪ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮ ಮನೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಅವರು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಯಾಗಲು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಚಿವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿತರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಮನಗಂಡು ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಚಿವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಶಾಲಾ ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಲಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಪಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಮಕ್ಕಳೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ವೇಳೆ ಚೀಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಸಚಿವರು, ಇದನ್ನು ಯಾರು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಮ್ಮ ಟೀಚರ್ ಎಂದು ಅಳುಕಿನಿಂದಲೇ ಹೇಳಿದ. ಆಗ ಸಚಿವರು ಮಕ್ಕಳೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಕಾಪಿ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒದ್ದಿ ಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಯೋಚಿಸಿ

ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಇದು ಮೂಲ. ವಾಹನ ಚಾಲಕರುಗಳು ಸಿಗ್ನಲ್ ಕೆಂಪು ದೀಪದಿಂದ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಸನ್ನಿಹಿತವರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ 70% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಹಿಂಸೆಯಾಗುವ ಈ ಧ್ವನಿಯು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನವರ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ವಾಹನಗಳ ಅಧಿಷ್ಠಾರವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕರ್ಕಶ ಶಬ್ದದ ಬಳುವಳಿಯನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಶಬ್ದದ ಕಿರಿಕಿರಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವಯೋವೃದ್ಧರು ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ವಾತಾವರಣದ ಕಡೆ ತೆರಳುವಂತಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಶ್ರಾಂತ ಜೀವನದ ಸ್ವರ್ಗವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ವಾಹನಗಳ ದಟ್ಟಣೆಯು ಸಹ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. 80 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ವಾಹನಗಳು ನಗರದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿಯಾಗಿವೆ. ಕಚೇರಿಗೆ ತೆರಳುವ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ತೆರಳುವ ಸಮಯದ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಟ್ರೇಕಿಂಗಿಂಗ್ ಹಾರ್ನ್‌ನನ್ನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ತೀವ್ರತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿ ಕಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಹಾಗೂ ದಿನನಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. Noise ಎಂಬ ಪದವು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದ Noxia ದಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. Noxia ಅಂದರೆ Injury (ಗಾಯ) hurt (ನೋವು) ಎಂದು

ಮಾನವನ ಕಿವಿಗೆ 75 ಡಿಸಿಬಲ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಶಬ್ದವು ಆರೋಗ್ಯಕರ. ಪದೇ ಪದೇ 85 ಡಿಸಿಬಲ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಸಿಬಲ್ ಇರುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ತ್ರವಣಶಕ್ತಿ ಕುಂದುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕಾರನೂರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ?

ವಾಯು ಮತ್ತು ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಿತವಾದ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೋಟಾರು ವಾಹನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ನಡೆಸಲು ಅನುಮತಿಸುವುದು	ಕೇಂದ್ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ನಿಯಮ 115, 119 ಮತ್ತು 120 ರ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 190(2) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ದಂಡಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ	<ul style="list-style-type: none"> ಮೊದಲ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ರೂ.1000/- ಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ. 2 ನೇ ಹಾಗೂ ನಂತರದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ರೂ.2000/- ಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ
---	---	--

ಆರೈಸುತ್ತದೆ. ಡೆಸಿಬಲ್‌ನ್ನು ಶಬ್ದದ ತಿವ್ರತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು dB ಎಂಬ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಸೂಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಜೆಟ್ ಇಂಜಿನ್‌ನಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಸಹ ಕೇಳುತ್ತದೆ. ನಿಶ್ಯಬ್ದತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕೇಳುವ ಶಬ್ದವು 0 ಇಂದ 1 ಡೆಸಿಬಲ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಶಬ್ದದ ನೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದವು 20 ಡೆಸಿಬಲ್‌ಗೆ ಸಮ. ಸಾವಿರ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಅದು 30 ಡಿಸಿಬಲ್‌ಗೆ ಸಮ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯು ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಬ್ದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

- ನಿಶ್ಯಬ್ದ - 0 dB.
- ಓಸುಮಾತು - 15 dB.
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತುಕತೆ - 60 dB.
- ಹುಲ್ಲು ಹಾಸನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ಮಿಷನ್ - 90 dB.
- ಕಾರ್ ಅಥವಾ ಬಸ್ ಹಾರ್ನ್ - 110 dB.
- ರಾಕ್ ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಅಥವಾ ಜೆಟ್ ಇಂಜಿನ್ - 120 dB.
- ಪಾಟಾಕಿ -140 dB.

ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಬ್ದವನ್ನು Noise ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ದೈಹಿಕವಾದ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾದ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುವುದು, ಕಿವುಡುತನಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದು, ಸುವಿನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹೋಗುವುದು ಇತರ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆ ಇದರ ಯಾದಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯುರೋಪಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಡೆಸಿಬಲ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರೈಲುಗಳ ಸಂಚಾರ ವಿಮಾನಗಳ ಹಾರಾಟವಿರುವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ತನ್ನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಲ್ಲಂಘನಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

2016	22828
2017	46175
2018	54823
2019 (ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ)	20065

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಜನ ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ	55 ಡೆಸಿಬಲ್
ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ	65 ಡೆಸಿಬಲ್
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ	75 ಡೆಸಿಬಲ್

ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯವು ಒಂದು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಯಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕೈರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿರಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೋಟಾರು ಕೆಲವರು ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಲಿನರ್ ರಹಿತ ಚಾಲನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ವದ ಹೊಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ 6 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿರದೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳ ಸ್ಟೀಲಿನರ್‌ನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಮೈಲೇಜ್ ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದಾಗಿ ಓಕೆಆರ್ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಮೈಲೇಜ್ ಆಗಲೀ ಓಕೆಆರ್ ಆಗಲೀ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ನೀಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಗಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಜನರು ಹಾಗೂ ಚೀನಾದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಘಂಟೆಗಳ ಒಳಗೆ ಶತ್ರುವನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸುತ್ತಿಯಿಂದ ಬಾರಿಸಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಲಿ ನಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದರೆ 90-100 dB ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ ಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೆಂದರೆ ಇದೊಂದು ಅಂತಃಕಾರಿ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರ

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಆದ ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಡಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಾಹ ಖೇಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಖುದ್ದು ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ರೈತರಿಗಾಗಿರುವ ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದು, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 11 ರಂದು ಜರುಗಿದ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ 6800 ರೂ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ನಾಶಕ್ಕೆ 13,500 ರೂ, ಶಾಶ್ವತ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯ ಬೆಳೆನಾಶ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ 18,000 ರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ಅವರು ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ 16,800 ರೂ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ನಾಶಕ್ಕೆ 23,500 ರೂ, ಶಾಶ್ವತ ನೀರಾವರಿ

ಭೂಮಿಯ ಬೆಳೆನಾಶ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ 28,000 ರೂ ಪರಿಹಾರ ರೈತರಿಗೆ ದೊರಕಲಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ರೇಷ್ಮೆ, ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ನಾಶಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಳೆನಾಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಜೊತೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನೆಗಳ ಹಾನಿಗೂ ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪ್ರಕಾರ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಎ.ಬಿ.ಸಿ ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಡಿಆರ್‌ಎಫ್‌ನ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ವಯ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ವರ್ಗದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ರೂ 95,000 ರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅವರು 5 ಲಕ್ಷ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಭೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿ ವರ್ಗದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ 5220 ರೂ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಧಿಯಿಂದ ರೂ 25,000 ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ 50,000 ರೂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಹಾನಿಯಾದ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ 25,000 ರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲದೆ ಮಗ್ಗಗಳು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ನೇಕಾರರಿಗೆ 25,000 ನೀಡಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಜನಸ್ಪಂದನ

ಕುಣಾರಾಂರಾವ್ ಬಿ.ವಿ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಅದೊಂದು ಜನಸ್ಪಂದನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮಗೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟರು. ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇವಲ ಓಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಆಶಯವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಯೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೌದು, ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದು ಸತ್ಯ. ಕಳೆದ 2019 ರ ಜುಲೈ 09 ರಂದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆನ್ನೆಡಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದ ವತಿಯಿಂದ ಜನಸ್ಪಂದನ ಸಭೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಜನಸ್ಪಂದನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಆಗಾಗ್ಗೆ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿಯೇ ಪರಿಹರಿಸಲು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅಂದು ಕೆನ್ನೆಡಲು ಹಾಗೂ ಇಂಗಳದಾಳ್ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಕೆಲ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೊತೆಗೂಡಿ, ಮನವಿಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ತಮಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಅರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವಾದರೂ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಜನಸ್ಪಂದನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಎನೋಕ್ ಪ್ರಿಯಾ ಅವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಸೀಮಿತ, ಮನೆಯ ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಷ್ಟೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ತಮಗೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕು ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಮನವಿಗೆ ಶ್ಲಾಘನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಖಂಡಿತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿಗೆ ಸಜ್ಜು :
ಜನಸ್ಪಂದನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದುಕೊಂಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಲೆ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನ ಸಿ.ಸಿ. ಟಿಕ್ ಉಪಘಟಕದ ಸರವಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ

Telegram Channel-
@spardakarnataka

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯ ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಈ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಕನಸು ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ :

ಕಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾಗಿ ತರಬೇತಿಗೆ ಹಾಜರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದ ವತಿಯಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದ ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಕಲಿತು, ಅಂತೂ ಇಂತೂ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಡ್ರೆಸ್ ನವ ನವೀನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿಯೇಬಿಟ್ಟರು. ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೇವಲ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಯತ್ನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ವಿನೋತ್ ಪ್ರಿಯಾ ಅವರು, ಇವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿಸಲು ಕೂಡ ಮುಂದಾದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೆ: ಅರವಿಂದ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಉಡುಪು ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪನಿಯಾಗಿದ್ದು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಒಂದು ಘಟಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ, ಟೈಲರಿಂಗ್ ಕಲಿತ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುವಂತೆ ಮನವಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ ಕಂಪನಿಯವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಕೌಶಲ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಕೊನೆಗೂ ಈ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಆಗಸ್ಟ್ 24 ರಂದು ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಪತ್ರವನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ

ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಉಡುಪು ತಯಾರಿಕಾ ಕಂಪನಿಯಾದ ಅರವಿಂದ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ನ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಪತ್ರ ವಿತರಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ವಿನೋತ್ ಪ್ರಿಯಾ ಅವರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಕೇವಲ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದು. ಬದುಕಿಗೆ ಇತರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸದೆ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ದಾಳಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು, ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಯ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ವತಿಯಿಂದ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಟೈಲರಿಂಗ್ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕಲಿತು ಯಶಸ್ವಿಗೊಂಡ ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಇತರರಗೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇತರರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕ ರಾಜಾನಾಯಕ್, ಮೆ: ಅರವಿಂದ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯ ಮಾನವಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮಹಾಂತೇಶ್, ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಹೇಮಂತರಾಜ್, ಸಿ.ಸಿ. ಟೆಕ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಶಿವಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಶಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ.

ನಿಜವಾದ ಜನಸ್ಪಂದನ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಅಲ್ಲವೆ. ಜನರ ಮನವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಡೇರಿಸಿ, ಅವರ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಿಸಿದಾಗಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯ ಈಡೇರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಆಶಯವನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ವಿನೋತ್ ಪ್ರಿಯಾ ಅವರು ಈ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಈಡೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು.

ಇ-ಸಿಗರೇಟು ನಿಷೇಧ: ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನ

ಸುಭಾಷಿಣಿ

ಧೂಮಪಾನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರ ಎಂದು ಸಿಗರೇಟಿನ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಮೇಲೆಯೇ ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಜನರು ಧೂಮಪಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ಕೂಡ ಒಂದು. ಈ ಚಟಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಹಾಳಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಮಾಜದ ಆರೋಗ್ಯ ಕೂಡ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ತಂಪಾಕನ್ನು ಉಸಿರುವ ಮೂಲಕ ಅದರ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಉಸಿರಿನ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಧೂಮಪಾನ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಂಪಾಕು ಸೇವನೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ 5000-3000ದಷ್ಟು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 1920 ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನದಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ ಕಾರಣದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ ಧೂಮಪಾನ ವಿರೋಧಿ ಚಳುವಳಿಗಳು ವಿಕಸನವಾದವು.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ತ್ರೀಮಂತರಿಗಿಂತ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಹರಿಹರಿಯವರು ಧೂಮಪಾನದ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಖೇಡಿ, ಸಿಗರೇಟು ಇವೇ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ವಿಷವಸ್ತುವಿರುವುದೇ ಗಂಟಲು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಭವಿಸಲು ಕಾರಣ. ಧೂಮಪಾನದಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣ್ಣು, ಅಧಿಕ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ, ಮೆದುಳಿಗೆ ಹಾನಿ, ನರದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಕೂಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಜೀವನವನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ತರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮುಷ್ಕಲಕಾಮವಿದ್ದರೂ ತಂದಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ದೇಶವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಭಾರತವು ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನದ ಚಟವನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುಬೇಗ ಸಾವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅನಾರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧೂಮಪಾನದ ಚಟವನ್ನು ಬಿಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇ- ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿತ್ತು, ಸುಮಾರು 150 ಸ್ಥಾವವನ್ನೊಳಗೊಂಡ 400 ಪ್ಯಾಂಚ್‌ಗಳ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆವೆ.

ವಿನ್ಯಾಸ

- ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ಬಳಕೆ ವೇಳೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಸಿಕ್ಟಿ ಬದ್ಧಲ್ಲಿ 1 ವರ್ಷ ಜೈಲು ಹಾಗೂ 1 ಲಕ್ಷ ರೂ ದಂಡ ಬೀಳಲಿದೆ.
- ನಂತರದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು, 5 ಲಕ್ಷರೂವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಜೈಲು ಹಾಗೂ 5 ಲಕ್ಷ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆದರೆ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುವ ಯುವ ಜನತೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಆಮದು, ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸಂಪುಟವು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪತಿಗಳ ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಷೇಧ ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶದ 15 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ಬಳಕೆಗೆ ನಿಷೇಧ ಹೇರಲಾಗಿದೆ.

ಮನ್ ಕೆ ಬಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನ್ ಕೆ ಬಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ನಿಷೇಧದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯುವ ಜನತೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ... ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಆಪಾಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಲಾಗಿತ್ತು. ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಮಾವಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ಅನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಸಿಗರೇಟ್ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವೇ. ಅದರಿಂದ ಯುವ ಜನರು ತಂಪಾಕಿನ ಸೇವನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಂತೆ ಅವರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ಅನ್ನು 2003 ರಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹೋನ್ ಲಿಕ್ ಎಂಬಾತ ಅವಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಆಲ್ತಲ್, ಮ್ಯಾಂಗೋ, ಚೆರಿ ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಫ್ಲೇವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ತಂಪಾಕಿನ ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಿಂತ ಇದು ಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತಂಪಾಕಿನ ಸಿಗರೇಟ್‌ನಿಂದ ಬಾಯಿ ವಾಸನೆ ಬರುವ ಜೊತೆಗೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ನಿಂದ ಬಾಯಿ ವಾಸನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಲ್ಲುಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ತಂಪಾಕಿನ ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಿಂತ ಇದರ ಬೆಲೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ತಂಪಾಕಿನ ಸಿಗರೇಟ್‌ನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ನ ಸಾಧನವನ್ನು ಕೇಸ್‌ನಿಂದ ಪೆನ್ ಸ್ಟೈಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕನಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ತಂಪಾಕಿನ ಬದಲಿಗೆ ನಿಕೋಟಿನ್ ದ್ರವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಿಂತಲೂ ಇದರ ಬಳಕೆಯ ಅಪಾಯವು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನ ಅಪಾಯವೂ ಇದ್ದು, ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಯುವಜನಾಂಗವು ಧೂಮಪಾನದಂತಹ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ನಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರಿತ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಇ-ಸಿಗರೇಟ್, ವೇಪ್, ಶಿಷಾ, ನಿಕೋಟಿನ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಆಮದು, ಮಾರಾಟ, ಮತ್ತು ಜಾಹಿರಾತು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ತಂಪಾಕಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ 66,068 ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿರುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಯುವ ಸಮೂಹ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಫ್ಯಾಷನ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು 2018 ರಲ್ಲೇ ಹದಿನಾರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಚಳಿಗಾಲದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಈ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ 400 ಬ್ಯಾಂಡ್‌ನ 150 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾದವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉದ್ಯಮ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಲಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲವಾಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ.

ಡ್ರಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಎಂಜಿನಿಯರ್

ಜಿ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್
ಉಯಿಬತ್ತಗಲ : ದೊಡ್ಡಬೀಡು ತ.

ಗಣಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಲು ನಾಡೆಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಬೇಸಾಯ ಬಲು ಅಪರೂಪ. ಹೊಸವೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಜಂಟುನಾಥನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ 55 ವರ್ಷದ ರಾಜಶೇಖರ್ ದೋಣಾವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರದು ಮೂಲ ಕೃಷಕ ಕುಟುಂಬ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಸೇವೆಗೈದು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ವೃತ್ತಿಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕೃಷಿ ಸಾಧನೆಯ ಯಶೋಗಾಥೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಒಟ್ಟು 13 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮೆಕ್ಕೆಹೋಳ ಮತ್ತಿತರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂಡರಗಿಯ ಸಂಬಂಧಿಕ ವೇಣು ಅವರು ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಡ್ರಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಂಡು ತಾವು ಸಹ ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಬೇಸಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು 25-35 ಟನ್ ಕೋಳಿಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ನಂತರ 2018ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಡರಗಿಯ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕ ವೇಣು ಅವರ ತೋಟದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕೆಂಪು-ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಉತ್ತಮ ತುಂಡುಗಳನ್ನು (Pink with bright red-pink flesh Cuttings) ತಂದು ಕಂಬದಿಂದ ಕಂಬಕ್ಕೆ 6 ಅಡಿ ಮತ್ತು ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ 14 ಅಡಿಯಂತೆ ಒಟ್ಟು 900 ಕಂಬಕ್ಕೆ 3600 ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ 2 ರಿಂದ 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸುಮಾರು 10-12ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಕೋಳಿಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನಾಂಶ, ನಾರಿನಾಂಶ, ಪ್ರೋಟೀನ್, ಕೊಬ್ಬಿನ ಆಮ್ಲಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ದೇಹದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಲೆಸ್ಟ್ರಾಲ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಹೃದ್ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ.

ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಹೊಂಡದ ನೀರೇ ಇವರ ಕೃಷಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಂಟು

ತಿಂಗಳಿಂದ ಇಳುವರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 800 ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಣ್ಣು 250-500 ಗ್ರಾಂ ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 100-150 ರೂ. ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೋಳಿ ಫಾರ್ಮಿನ ತತ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣನ್ನು ಇವರು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದು, ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ತರಬೇತಿ ಸಹ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸದರಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ನೆರವು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ನಗರಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಮೆರಿಕ ಮೂಲದ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲ್‌ಫೋರ್ನಿಯಾ ಸೇರಿದ ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಷ್ಯಾ, ಫ್ಲೋರಿಡಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಕೆಲ ರೈತರು ಈ ಬೆಳೆಯತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಂಕ್ ಎಥ್ ವ್ಹೆಟ್ ಫ್ಲೆಶ್, ಓಂಕ್ ಎಥ್ ಬ್ರೈಟ್ ರೆಡ್/ಓಂಕ್ ಫ್ಲೆಶ್ ಮತ್ತು ಯೆಲ್ಲೋ ಎಥ್ ವ್ಹೆಟ್ ಫ್ಲೆಶ್ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸದರಿ ಹಣ್ಣು ವಿಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರುಚಿಕರವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನಾಂಶ, ನಾರಿನಾಂಶ, ಪ್ರೋಟೀನ್, ಓಮೇಗಾ-3 ಹಾಗೂ ಓಮೇಗಾ-6 ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬಿನ ಆಮ್ಲಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಹಣ್ಣು, ದೇಹದ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ರಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಶ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ಕೊಲೆಸ್ಟ್ರಾಲ್ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ, ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಹೃದ್ರೋಗಕ್ಕೂ ಔಷಧಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕ ಹಾಗೂ ಖಾರ್ಚ್ ಶ್ರೀನಿಕ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಪಿ.ಜಿ.ಚಿದಾನಂದಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣು ಹೊಸ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಯಾರಿಗೂ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹಣ್ಣಿನಿಂದಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಲಾಭದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತೆ ವಂದಿತಾ ಶರ್ಮಾ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಛೇಟ ನೀಡಿ ಪ್ರಶಂಸೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಡ್ರ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇನ್ನೂ 8 ಎಕರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ 9448131806 ರ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯು ಮಾಡಿದ ಶಾಸದಾನ, ಬಸದಿಗಳರಚನೆ, ಕವಿಜನಾರ್ತಿಯಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸತ್ಕಾರಿತ್ವದ ಅದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೊಂದನ್ನು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೆರೆದುರು ಆಕೆಯ ಜೀವನದ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆ.

ಹೊರಗೆ ತೇಜಸ್ವಿನಿಯಾಗಿ ಒಳಗೆ ತಪಸ್ವಿನಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಉದಾತ್ತ, ಉನ್ನತ ಪಾರದರ್ಶಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳಿದ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ಬದುಕೇ ಒಂದು ಸುಂದರಕಾವ್ಯ. ಸ್ವರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯಳು. ಆತ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣದೊಡನೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಈ ವೀರ ವಿರಾಗಿಣಿ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ತುಂಬುಜೀವನ ಇಂದಿಗೂ ಅದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಗರ ಸದೃಶವಾದ ಮಹಿಮಾಮಾನ್ವಿತ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವತಃಪ್ರಜ್ಞೆಗಳಾಗಿ, ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸದಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾದುದು. ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯು ಕ್ರಿ.ಶ. 993ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿರತ್ನ ರನ್ನ ಕವಿಯಿಂದ ಅಜಿತನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಪುಣ್ಯಚರಿತ 'ಅಜಿತಪುರಾಣ' ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಸಿದಳು.

ಬಾಳುಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕವರ್ತಿ ತೈಲವ, ಆತನ ಮಗ ಇರಿವೆಡೆಂಗೆ ಸತ್ಕಾರಿಯು, ಐದನೆಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯಣದೇವ ಇವರಿಂದ ಬಿರುದು ದಾವಲೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆ ಮಹಾಮಹಿಮರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುರುಷ ಸಮುದಾಯದ ಗೌರವಗಳಿಸಿದಳು. ಬಾಲುಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗೆ ಆಕೆಯು ಪೂಜನೀಯಳಾಗಿದ್ದಳು. ರನ್ನ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತೆಯಾದ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನು ತನ್ನ 'ಅಜಿತಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ ತನ್ನಯತೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ. ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮಾರು 32 ಶಾಸನಗಳು ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶಂಸೆಯ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು ಮತ್ತು ಅನನ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ರನ್ನನೇ ಬರೆದಿರುವ 'ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಶಾಸನ.' ಅದರಲ್ಲಿ ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ಸುಂದರ ಸ್ವರ್ಣ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ರನ್ನನು ತನ್ನ ಅಜಿತ ಪುರಾಣದ ಸ್ತುತಿ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಬಿಳಿಯರಳೆಯಂತೆ ಗಂಗಾ ಜಳದಂತೆ ಸೆವಜಿತ ಸೇನಮುನಿ ಪತಿಯ ಗುಣಾ ವಲಯಂತೆನೆಗಳ್ಳ ಕೊಪಣಾ ಚಳದಂತೆ ಪವಿತ್ರ ಮತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ಚರಿತಂ' ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಹಾಗೆಯೇ, 'ಮಹಾಸತೀರತ್ನಂ.....ಗುಣದಂಕಕಾರ್ತಿಯುಂ, ಕವಿವರಕಾಮಧೇನುವುಂ, ಕಟಕಪವಿತ್ರೆಯುಂ, ಜನಧರ್ಮಪತಾಕಿಯುಂ' ಎನ್ನಿಸಿದ ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಪ್ರಧಾವವನ್ನು ಮನದೊಂದಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಈಗಿನ ತೆಲಂಗಾಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ವೆಂಗಿ ಮಂಡಲದ ಕಮ್ಮನಾಡಿನ ಪುಂಗನೂರು ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯ ತವರೂರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಥ್ಯ ಪೌರನಂದರೆ ಕೌಂಡಿನ್ನ ಕುಲದ ನಾಗಮಯ್ಯ ಆತನು ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತ, ಮಹಾದಾನಿ, ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯನಿರತ, ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಕೀರ್ತಿವಂತನಾದವನು. ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನು ವಿದ್ಯಾನಿಧಿಯಾದ ಮಲ್ಲಪ ಮತ್ತು

ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆ

ಬಿ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ

ಕವಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಾತೆಯಾದ ಅತ್ತಿಮುಬ್ಬೆಯು ಕವಿರತ್ನ ರನ್ನರಿಂದ ಅಜಿತನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಪುಣ್ಯಚರಿತ 'ಅಜಿತಪುರಾಣ' ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 993ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿದಳು. ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

6

ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆ ಹದಿಹರೆಯದಲ್ಲೇ ವಿಧವೆಯಾದರೂ ಕೋಂಚವೂ ಧೃತಿಗೆಡಲಿಲ್ಲ. ವೈಧವ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೇವೆ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಳು. ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ದಿಕ್ಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಉದಾತ್ತ ಬದುಕಿನ ಸಿದ್ಧಿ, ಸಾಧನೆಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಆಕೆ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹಳಾದಳು.

ಕಿರಿಯನು ಅಣ್ಣನ ನೆರಳಾದ ಪುನಮಯ್ಯ, ಮಲ್ಲಪನು ರಾಜನೀತಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅಸಹಾಯಕರ, ಕೊಡುಗೆ ವೀರ. ತಮ್ಮನಾದ ಪುನಮಯ್ಯನು ಕೂಡ ಅಣ್ಣನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವನು. ಅವರ ಮನೆ ಪಂಡಿತಮಂಡಳಿಗೆ ಚಾವಡಿ, ಕವಿಜನಕ್ಕೆ ತವರುಮನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಕೆದಾಣ, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, ದೀರ್ಘಾಯದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಅದರ್ಶ ಪ್ರಾಯರು. ಮನೆತನದ ಗುರುಗಳಾದ ಜನಚಂದ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ ಮಹಾಕವಿ ಪೊನ್ನನಿಂದ ತೀರ್ಥಂಕರ ಶಾಂತಿನಾಥನನ್ನು ಕುರಿತ 'ಶಾಂತಿಪುರಾಣ' ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಸಿ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಪೊನ್ನ ಕವಿಯು ಶಾಂತಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ತಂದೆ ನಾಗಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಆತನ ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಮನೆತನದ ಮಾಹಿತಿಯಿದೆ. ಅದರ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಕವಿರನ್ನನು ಸಾವಯವತೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪುನಮಯ್ಯನು ಯುದ್ಧವೀರ, ಸೇನಾಧಿಪತಿ, ಚಾಲುಕ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಕಾವೇರಿನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಗೆಗಳಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಪುನಮಯ್ಯನು ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂದರಗಿರಿ, ಬಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮರಾಯ. ಅವನನ್ನು 'ಅಭಿಜಾತಸಾರಸ್ವತ ಪುನಮಯ್ಯ' ಎಂದು 'ಶಾಂತಿಪುರಾಣ' ದಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 'ಪೊನ್ನನೇ ವಲಂಗಂಡಂ, ಪೆರಲಾಂಚರ' ಎಂದು ಪೊನ್ನನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನ ಬಗ್ಗೆ ಪೊನ್ನ-ರನ್ನರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇವನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ತಿಳಿದವನು. ಜನಾಗಮದ ಅಗುಪ್ತವನ್ನು ಅತಿಯಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು. 'ಮಲ್ಲಪನ ಸಮಾನಲಾವರಣಿಗಳಲ್ಲ' ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾಕುಶಲನಾಗಿದ್ದನು. ಚಾಲುಕ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ 'ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನಾಗಿದ್ದನು'. 'ಅಭಿನವಕೃಪಾಚಾರ್ಯ'ನೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಕವಿ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತಮಂಡಳಿಗೆ ಇವನ ಮನೆ ತವರು ಮನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಜನಚಂದ್ರಮುನೀಂದ್ರನ ಪರಮ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ಇವನನ್ನು ಪೊನ್ನ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಶಾಂತಿಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುದಾತ್ತ ಶುಚಿಭೂತ, ದಾನಿ, ಸದ್ಗುಣಿ, ಏಕವಾಕ್ಯ, ಸ್ಥಿರ, ಆರ್ಯಪೂಜ್ಯನೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿ ರನ್ನನೂ ಸಹ ಮಲ್ಲಪನ ನೃಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಕ್ಷಶಾಸ್ತ್ರ, ಶೌರ್ಯ,

ದಾನಗುಣ, ಭವ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮನದೊಂದಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಹುಗುಣಭೂಷಿತನಾದ ಮಲ್ಲಪನ ಪ್ರಿಯ ಪತ್ನಿಯೇ ಅವಳಿಟ್ಟೆ ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಐದು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು. ಅವರಂದರೆ, ಗುಂಡಮಯ್ಯ, ಎಳಮಯ್ಯ, ಪೊನ್ನಮಯ್ಯ, ಅಹವಮಲ್ಲ, ಮತ್ತು ವಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಗುಂಡಮಯ್ಯನು ಅರ್ಜುನನಂತೆ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿದ್ದು 'ನಾಡಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತ ಅಸುನೀಗಿದನು. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆ, ಗುಂಡಮುಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ನಾಗಿಯಟ್ಟೆ ಈ ಮೂವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಗುಂಡಮುಟ್ಟೆಯರು ದಲ್ಲಪನ ಪುತ್ರ ನಾಗದೇವನನ್ನು ವಿವಾಹವಾದರು. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಮಾವ ದಲ್ಲಪ, ವಾಜ ಕುಲಕಿಲಕ, ಚಾಲುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತೈಲಪನ ಬಲಭುಜದಂಡಿದ್ದವನು. ಸಚಿವೋತ್ತಮನು. ಐಶ್ವರ್ಯ, ವೈಭವಗಳಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಹವಮಲ್ಲ ತೈಲಪನಿಗೆ ಸಮಾನನಾದವನು. ರಾಜ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಸಿಂಹಾಸನವೊಂದು ಇರಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ. ಇಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತನ ಪುತ್ರನೇ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಪತಿ ನಾಗದೇವ. ನಾಗದೇವನು ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಆಕೆಯ ತಂಗಿ ಗುಂಡಮುಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ವರಿಸಿದ್ದನು. ಚಮೂಪತಿಯಾದ ನಾಗದೇವ ಶೌರ್ಯಗುಣೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾದವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಓರಟರಮಲ್ಲ'ನೆಂದೇ ಅವನ ಬಿರುದು. ಅಂಧ, ಮಗದ, ಲಾಳ, ಖಸ, ಪಾಂಡ್ಯ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಶೌರ್ಯೋನ್ನತಿ ನಾಗದೇವನದು. ನಾಗದೇವ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯವರ ಏಕೈಕ ಮಗನೇ ಅಣ್ಣಗಿರಿದೇವ. 'ಪಡವಳತ್ಯಲ' ಎಂಬುದು ಅಣ್ಣಗಿರಿದೇವನ ಬಿರುದು. ಇವನೂ ತನ್ನ ತಂದೆ, ತಾತರ, ಹಾಗೆ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮಿ, ಹಲವು ಸಮರಗಳ ವೀರ, ಅಣ್ಣಿಗನೂ ಚಾಲುಕ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾಸೇನಾನಿ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಬಾಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ದೋಣಿಯಂತೆ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಯಿತು. ಆಕೆಯ ಪತಿ ನಾಗದೇವನು ನಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದವನು. ರಣರಂಗದಲ್ಲೇ ಅಸುನೀಗಿದನು. ಗುಂಡಮುಟ್ಟೆಯು ಅಕ್ಕ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯೊಡನೆ ನಾಗದೇವನನ್ನು ವರಿಸಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಅಕ್ಕನಂತೆ ಗಾಢವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವಳಲ್ಲದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಪತಿ ನಾಗದೇವ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಮಡಿದಾಗ ಗಾಢವಾದ ಪ್ರೇಮಾತಿರೇಕದಲ್ಲಿ ಇನಿಯನೊಡನೆ ಚಿಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು 'ಸತಿ'ಯಾದಳು. ಅಳಿವಿನಿಂದ ಬಾಳುವುದನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ ಗುಂಡಮುಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕವಿ ರನ್ನನು 'ಪತಿವ್ರತಾ ಗುಣಮಂಡನಮಂಡಿತೆ' ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಕ್ಕ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾದರೆ, ತಂಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಲೌಕಿಕ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾದಳು. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯು, ಪತಿ ನಾಗದೇವನು ಮತ್ತು ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ತಂಗಿಯೂ, ಸವತಿಯೂ ಆದ ಗುಂಡಮುಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ನಡುಹರೆಯದಲ್ಲೇ ವಿಧವೆಯಾದಳು. ಅದರೂ ಆಕೆ ಧೃತಿಗೆಡಲಿಲ್ಲ. ವೈಧವ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೇವೆ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಉದಾತ್ತ ಬದುಕಿನ ಸಿದ್ಧಿ, ಸಾಧನೆಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಆಕೆ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹಳಾದಳು.

ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆ ತನ್ನ ಸಹೋದರರೊಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಕಲಿತು ಬೆಳೆದವಳು. ಅವರಂತೆಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಲೌಕಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಳು. ಕುದುರೆಸವಾರಿ, ನಾನಾ ಆಯುಧಗಳ ಬಳಕೆ, ಕತ್ತಿವರಸೆ, ಬಿಲ್ಲುದೈಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಳಾದಳು, ರಕ್ತಾ ಕವಚ, ಉತ್ತಮ ಕಿರಣಾಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕಾಳಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಳು, ಗಜಬಲ, ಅಶ್ವಬಲ, ರಥ, ಪದಾತಿಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕುಬಳಕೆಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತಳಾದಳು, ಗಾಯಳುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದಳು. ಹೆಣ್ಣೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಭಾವದ ಅಂಜುಬುರುಕಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದಳು. ತಾನೇ ಸೇನಾನಾಯಕಿಯಾಗಿ ಆಯುಧಪಾಣಿಯಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಶೌರುಮನೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಗಂಡನಮನೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾರು ಮೂಗು ಮುರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಗಾಧ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೇ ನೀಡಿದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಿವಿಧ ಪೂರಕ ಜೀವನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ, ಅಸತಿಗಳು ಆಕೆಯ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗುವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸೋಸಿಯಾಗಿ ಮನೆತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ಕುಟುಂಬವು ಕೂಡ ಅಂತಹುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿರಿತನದೊಂದಿಗೆ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಜೀವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಕುಟುಂಬ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯು ತವರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸಹರಿತ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರು, ಕೈಹಿಡಿದ ಗಂಡ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಕ್ಷಾತ್ರ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಭಾವಗಳ ಉತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂದಾದರು. ನಾಗದೇವ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯರು ಸತಿಪತಿಯರೊಂದಾಗಿ ರಣರಂಗಕ್ಕೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಗದೇವನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುವೊಬ್ಬನು ದಾಳಿಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ, ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯು ವಿಚಲಿತಳಾಗದೆ, ತಾನೇ ಸೇನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಶತ್ರುವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದಳು, ಶತ್ರು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಧೂಳಿಪಟ ಮಾಡಿದಳು, ಇಂತಹ ಸಾಹಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಂದ 'ಕಟಕಪವಿತ್ರ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಕವಿ ರನ್ನನಂತೂ, 'ಮೊಲವೆತ್ತ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೀಸೆಹೊತ್ತ ಪುರುಷರು ಕೋಭಸಬಲ್ಲರೇ?' ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ದಾನಕಲಿಯಾಗಿ, ಮೊನೆ(ಯುದ್ಧ)ಯೊಳಗೆ ವೀರಕಲಿಯಾಗಿ ಅಸದೃಶವಾದ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದಳೆಂದು ಕವಿಗಳು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ಜೀವನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವಂತೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಯೌವನದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಮಗ ಅಣ್ಣಗಿರಿದೇವನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನು, ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಎದುರಾದಾಗಲೂ ಆಕೆ ಎದೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ದುರ್ಭರ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಬದುಕಿನ ಸವಾಲುಗಳನ್ನೆದುರಿಸಿದ ರೀತಿಯು ಅನನ್ಯವಾದುದು, ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲಿಲ್ಲ. ವೈರಾಗ್ಯತಳೆದು ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಲಾಯನವಾದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿನ ವಾಸ್ತವಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದಳು, ಈಸಿದಳು, ಈಸಿ ಜೈಸಿದಳು. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ

ಬಹುಮುಖವಾದುದು. ರನ್ನ ಆಕೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಹೊಗಳಲು ದಣಿಯಿಲ್ಲ. 'ರತ್ನತ್ರಯಾಲಂಕೃತೆ, ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ, ಚಾರಿತ್ರಮೇರು, ಗುಣದಂಕಶಾರ್ಕಿ, ಭವ್ಯಮನೋರಥಜನ್ಮಭೂಮಿ, ಕವಿವರ ಕಾಮಧೇನು, ಜನಧರ್ಮಪಾಶಾಕಿ, ಮಹಾಸತಿಕುಲಕಿಲಕಿ' ಎಂದು ಮೊದಲಾದ ವಿಶೇಷಣಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯು ಜನಭಕ್ತಿಯೇ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಂತೆ ಬಾಳಿದಳು. ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ಟಿದ ಎರಡೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ ಶುದ್ಧಿ, ಜನನಿಜ್ಞೆ ತುಂಬಿತ್ತು. ಆಕೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸಂಯುತೋದ ದುರ್ವಿನೀತ, ಗಂಗನಾರಾಯಣ ಇಮ್ಮಡಿಬೂತುಗ, ಪೂಸೋಯ ಮರುಳದೇವ, ನೋಳಂಬಾಂತಕ ಮಾರಸಿಂಹ, ಶಂಕರಗಂಡ ಇವರುಗಳು ಜನಮಹಿಮೆ ಬೆಳಗಿದ ಮಹಾಪುರುಷರು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅನೇಕ ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಗಂಗ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದವರು, ಆದರೆ, ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ (ಓರಿಯೆ)ಮಿಗಿಲನಿಸಿದಳು. ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನನು, ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯು ಮೇಲ್ಪಂಡ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹಾಪುರುಷರ ಮಹತ್ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿನಂತ ಉನ್ನತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಳಿಸಿದಳೆಂಬುದನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಜನಪೂಜೆ, ಜನನಲುಪ್ತವೆ, ಜನನ ಆರಾಧನೆಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯನೆರವು ನೀಡಿದಳು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದಾನ ಮಾಡಿದಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಓರಣವಾಗಿ ಇಡಲು ಸಾವಿರಾರು ಮರದ ಮಂದಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ದಾನಮಾಡಿದಳು, ಪೂಜೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸಲು ಜಯಗಂಟೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಳಶವಿಟ್ಟಂತೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಡೆ 1501 ಜನಾಲಯ (ಬಸದಿ) ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದಳೆಂಬುದು ಊಹೆಗೂ ನಿಲುಕದ ಅದ್ಭುತ ಸಾಧನೆ. ಆಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೂ ನೀಡಿದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದಾಗಿ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಮೀರಿಸಿದಳೆಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅತ್ತಿಮುಟ್ಟೆಯ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟು, ಮಹತ್ವದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ವಿರಳ ಸಂಗತಿ. 1501 ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ತಿಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದ ಅಮೃತಿಮುಟ್ಟೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕಿಯಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾದೃಶಳು. ಇಂತಹ ಜನಪರ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯು ಕೂಡ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು.

ಅತ್ತಿಮಛೆಯು ಕಟ್ಟಿದ 1501 ಬಸದಿಗಳಲ್ಲಿ 1500 ಬಸದಿಗಳು ದೇವಾಲಯಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 1007 ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯದಾದ ಬಸದಿ 'ಬ್ರಹ್ಮಜನಾಲಯ' ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ತಿಮಛೆಯು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಕುಲಗುರುವಾದ ಅರ್ಹಾಣಂದಿಪಂಡಿತದೇವ ಆರ್ಚಾಯರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಲೆಂದು 'ಸುರುಕಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅದರ ಸಮಸ್ತ ಆದಾಯ ಸಹಿತ ದಾನ ಮಾಡಿದಳು. ಚಾಲುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸತ್ಯಾಶಯ ಇರಿವಬೆಡಂಗನು ಅತ್ತಿಮಛೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಹೆತ್ತತಾಯಿಯಂತೆ ಭಕ್ತಿಗೌರವ ತೋರುತ್ತ ಬೆಳೆದವನು. ಆತನು ಬ್ರಹ್ಮಜನಾಲಯಕ್ಕೆ 'ಚಕ್ರವರ್ತಿದತ್ತಿ' ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಸುವರ್ಣಕಳಶದಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅತ್ತಿಮಛೆಯು ಧರ್ಮವನ್ನು ಪುನರುತ್ಥಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸಿದುದನ್ನು ನಾವಿಗ ನೋಡಬಹುದು. ರನ್ನನಿಗೆ ಅತ್ತಿಯ ಕೊಟ್ಟು 'ಅಜಿತಪುರಾಣ'ವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 993 ರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿದಳೆಂಬುದು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ತಂದೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರು 40 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪೊನ್ನ ಕವಿಯಿಂದ ಬರೆಸಿದ್ದ 'ಶಾಂತಿನಾಥ ಪುರಾಣ' ಕಾವ್ಯದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಓಲೆಗರಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಭವ್ಯವಾಗಿ ಹಂಚುವ ಪೂಜಾರ್ಯ 'ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ'ವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಇದರಿಂದ ನೂರಾರು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಕಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಜಿತಪುರಾಣದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿ ಹಂಚಿದಳು.

ಅತ್ತಿಮಛೆಯು ಸ್ವೇಚ್ಛಾವಶಕ್ಕೆ ಅಡುಗೆಯ ಮನೆ ಕೆಲಸ, ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆಪಾಲನೆ, ದೇವರ ಪೂಜೆಗಳೇ ಹೇಳಬಹುದಾದ ಕೆಲಸಗಳೆಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಪವಾದವಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯದು ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡದೆ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಹಾದಿ ಆಕೆಯದು. ಕಲೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟ್ಯ, ನಟನೆ, ಕಥೆಗಾರಿಕೆ, ವಾದನ, ಗಾಯನ, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಧನಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಹಾನ್ ಕಲಾಪೋಷಕಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಅತ್ತಿಮಛೆ ತಾಯ್ನುಡಿಯ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಳು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಓದುವ ವರ್ಗವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿದಳು, ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದಳು, ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ, ತುತ್ತು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ ಅನಾಥರು, ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಆಸರೆಗಳ ಅಭಯವಿತ್ತು, ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು.

ಅತ್ತಿಮಛೆಯು ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ಮಹಿಳೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ತಿಯ ಕೊಟ್ಟು, ಮಹತ್ವದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಾನ ಮಾಡಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಎರಳ ಸಂಗತಿ. 1501 ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಹೆಜ್ಜೆಗಿಲು ತೆರೆದ ಅಮತ್ತಿಮಛೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕಿಯಾಗಿಯೂ ಅನ್ಯಾದೃಶಳು. ಇಂತಹ ಜನಪರ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯು ಕೂಡ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ

ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಅತ್ತಿಮಛೆಗೆ ಸೋದರ ವಾತ್ಸಲ್ಯವಿತ್ತು, ತೌರಿನ ಬಾಂಧವ್ಯವಿತ್ತು, ಗಂಡನ ಮನೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು, ಮಗನ ಮಾತ್ಸರ್ಯವಿತ್ತು, ಮಗ ಅಣ್ಣಿಗೆದೇವನು ತನ್ನ ತಂದೆ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ, ಅವನ ಅಸ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರದ ದಾಸನಾಗಲಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ತಾಯಿ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಂದು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗೌರವಿಸಿದನು.

ಅತ್ತಿಮಛೆಯು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟ ವರ್ತನೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು, ಆಕೆ ಸತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಸಾವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಳು. ಬದುಕಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದಳು. ಧಾನ್ಯಕಣಿಗೆ ಇಂಬುಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಆಕೆಯು ಆ ದುಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಗಂಭೀರ ಮೌನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಅಬ್ಬರ ಅಡಂಬರಗಳಿಲ್ಲದ ಸರಳ ನಿರಾಡಂಬರ ಮೌನಶಾಂತಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕಿ ಅತ್ತಿಮಛೆ. ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಡೆಯ 40 ವರ್ಷಗಳ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯೆಂದರೆ ಅತ್ತಿಮಛೆಯ ಸಾಧನೆಗಳ ಯಶೋಗಾಥೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅತ್ತಿಮಛೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾಮ್ರಾಟರಿಂದ ಪೂಜಿತೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಟರಾದ ತೈಲಪ (973-997) ಸತ್ಯಾಶಯ ಇರಿವ ಬೆಡಂಗ (997-1008) ಇದನೆಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯಣದೇವ ಮತ್ತು ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ಜಯಸಿಂಹ (1015-1042) ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ತಿಮಛೆಯನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯೆಂದೇ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೇ ಇದು ಜನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ, ಪುರಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯ ಮಹಿಳೆಯೆಂದರೆ ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮಛೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಪ್ರಭುತ್ವವು ದಾನ ವಿನೋದ ಅತ್ತಿಮಛೆಯ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ ಆಕೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸಲೆಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಳಿಯುವ ಅಳತೆಗೋಲಿಗೆ ಆಕೆಯ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಗಂಡನ ಹೆಸರನ್ನಿಡಲಾಗಿತ್ತು, ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಶಾಸನವೊಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

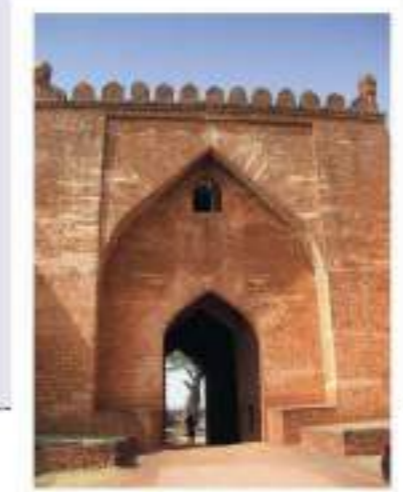
ಅತ್ತಿಮಛೆಯ ಹೆಸರಿನ ಅಳತೆಗೋಲನ್ನು ಆಕೆಯ 'ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ' ಬಿರುದಿನಿಂದಲೂ, ಆಕೆಯ ಗಂಡ ನಾಗದೇವನ ಅಳತೆಗೋಲನ್ನು ಆತನ ಬಿರುದಾದ 'ಓರಂಟರಮಲ್ಲ' ಬಿರುದಿನಿಂದಲೂ ಹೆಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಿಗೆ ಚಾಲುಕ್ಯ ಪ್ರಭುತ್ವವು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ, ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು. ಜಗದ್ವಂದ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ವಿಧಿವಶರಾಗಿ ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಆ ಅಳತೆಗೋಲುಗಳು ಜನಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ಅವರು ಗಳಿಸಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನನ, ಮಹಿಳಾಪರವಾದ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮಛೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಅತ್ತಿಮಛೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ■

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಭವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಬೀದರ ಕೋಟೆ

ಪಿ. ಎಸ್. ಪರ್ವತಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರದ ತುತ್ತಕುದಿಯಲ್ಲಿರುವ, ಕಲ್ಯಾಣಕರ್ನಾಟಕದ 'ಬೀದರ' ಓಂದೂ, ಪರ್ಷಿಯನ್, ಸಿಖ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮೇಳೈಸಿಕೊಂಡ ಅಪರೂಪದ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಈ ಉರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹಿತಕರವಾದ ಹವೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿರಿನಿಂದಾವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಗತಕಾಲದ ಹೇರಳ ಅವಕೇಷಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬೀದರ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪುರಾತನ ನಗರವಾಗಿದೆ. ಮಹಾಧಾರತದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿದುರ ನಗರವೆಂದು, ನಳ ದಮಯಂತಿಯರ ಪ್ರಣಯದ ಉದ್ಘಾಟನವನವೆಂದೂ ಪ್ರತೀತಿ. ಬಿದರೂರುಪುರವೆಂತಲೂ, ಮುಂದೆ ಇಸ್ಲಾಮೀ ಸುಲ್ತಾನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದ್-ಬೀದರ್, ಮಹಮ್ಮದಾಬಾದ್ ಬೀದರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಸುಗುಟ್ಟುವ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ನಗರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ, ತೆಲಂಗಾಣ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಡಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.

ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಬೀದರಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಲಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ವೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆದ ಸ್ಮರಣಪವನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟೆಯು ದೇಶದ ಸುಭದ್ರ ಹಾಗೂ ಅಸಾಧಾರಣ ಕೋಟೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದು, ಪುಷ್ಪಾಬದ ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಹೆಜ್ಜೆಗಿಲು, ಬುರುಜುಗಳಿಂದಲೂ ಎತ್ತರವಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಇದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅರಸ ಅಹಮದ್ ಷಾ ಅಲಿ ಬಹ್ಷನನು 1429 ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಟೆಯ

ಚರಿತ್ರೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ:

ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ನವ ಶಿಲಾಯುಗದ ಅವಶೇಷಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾತವಾಹನರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ದೇವಗಿರಿಯಾದವರು, ಕಾಕತೀಯರು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ.1424ರಲ್ಲಿ ಬೀದರ ಪಟ್ಟಣವು ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಬರೀಡ್ ಶಾಹಿ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ನಂತರ 1619ರಲ್ಲಿ ಆದಿಲ್ ಶಾಹಿಗಳ ವಶವಾಯಿತು. 1656ರಲ್ಲಿ ಔರಂಗಜೇಬನು ಇದನ್ನು ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ತದನಂತರ 1724 ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮರ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂತು. 1905 ರಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಗಲ್ಗರ್ ಸುಬಾಕ್ಕೆ ಸೇರಿತು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡ ಅನಂತರ ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. 1956 ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡನೆಯಾದಾಗ ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು(ಕರ್ನಾಟಕ)ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿತು.

ಸಭಾಂಗಣವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಲ್ತಾನನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಿಂಹಾಸನವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ದೊಡ್ಡದಾದಬಗ್ಗೆ, ಎತ್ತರವಾದ ಕಮಾನುಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹಜಾರ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದಂತೆ ಸುಲ್ತಾನನ ಕೊಠಡಿಯಿದೆ. ಈ ಕೊಠಡಿಯ ಮೇಲೆ ತಳದಿಂದ ನೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾದ ಭವ್ಯವಾದ ಗುಮ್ಮಟವಿದ್ದು ಅದು ಅರಮನೆ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಟ್ಟಡದ ಬಹು ಭಾಗ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ. 'ಗಗನ್ ಮಹಲ್' ಇಲ್ಲಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸುಂದರ ರಚನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದದ ಎರಡು ಸಭಾಂಗಣಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಿಸಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ 'ಸೋಲಹ್ ಕಂದ್ ಮಸ್ಜಿದ್' ಹದಿನಾರು ಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. 90 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದ ಮತ್ತು 24 ಮೀಟರ್ ಅಗಲವಾದ ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮಸೀದಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದರಬಾರು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಸಭಾಂಗಣ(ದಿವಾನ್-ಏ-ಆಮ್), ಮತ್ತು ತರ್ಕಿ ಮಹಲ್, ಜಾಮೀ ಮಸಿದ್ ಇವು ಬೀದರ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಮಾರಕಗಳಾಗಿವೆ. ಭವ್ಯವಾದ ಕಾರಂಜಿ, ಉದ್ಯಾನವನ, ರಾಜೋಚಿತವಾದ ಸ್ನಾನಗೃಹ, ಅಡಿಗಮನೆ, ಲಾಲ್ ಬಾಗ್, ಬೃಹತ್ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು, ಬುರುಜುಗಳು, ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಫಿರಂಗಿ, ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬಡಾತೋಫ್, ಇಲ್ಲಿಯ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಳಸರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ, ಬಂದೂಕುಗಳು, ಫಿರಂಗಿ ಫಿರಂಗಿಗುಂಡು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಆರಸೋತ್ತಿಗಿಯ ನೆನಪು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ 98 ಸ್ಮಾರಕಗಳಿದ್ದು, ಆ ಪೈಕಿ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ 30 ಸ್ಮಾರಕಗಳಿವೆ. ಈ ಕೋಟೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ 'ಕರೇಜ್' ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ

ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಆಳವಾದ ವಾವಿಯ ಕುರುಹುಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ನಗರೀಕರಣದತ್ತ ದಾಖಲಾಗಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬೀದರದಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಸಮೀಪದ ಹೈದರಾಬಾದ್ (ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ) ದಿಂದ ಬೀದರ್‌ಗೆ 120 ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರವಿದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 620 ಕಿಮೀ ಹಾಗೂ ಕಲಬುರ್ಗಿಯಿಂದ 116 ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಬೀದರ್‌ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಗರಗಳಿಂದ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕವೂ ಇದೆ. ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬೆಳಗಿನ 9 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭೇಟಿ ನೀಡುವವರು ಈ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ನೋಡದೇ ಮರಳಲಾರದು. ಮರಳಲಾರದು...ಕೂಡ.

ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು 1432ರಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿದ. ಮೂಳವದ ಮಹಮ್ಮದ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಓಮ್ಮೆ ನಾಶ ಮಾಡಿದ ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಅಲ್ಲಾ-ಉದ್-ದೀನ್ ಬಹ್ಲನಪಾನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಮೊದಲ ಅರಸನಾದ ಈತ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಇಂದಿನ ಕಲಬುರಗಿಯಿಂದ(ಅಂದಿನ ಗುಲಬರ್ಗ) 1427ರಲ್ಲಿ ಬೀದರಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿದೆ.

ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ನಂತರ ಅಂದರೆ 14ನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾಣಬಹುದು. ಕೆಂಪು ಲ್ಯಾಟರ್‌ಸ್ಟ್ (ಪಂಜಿಟ್ಟಿಗೆ) ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಯುಷಾಕಾರದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ವಿತೀಯವಾದ ಈ ಕೋಟೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಬಂಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಳವಾಗಿ, ಅಗಲವಾಗಿ ಕೊರೆದ ಮೂರು ಕಂದಕಗಳಿದ್ದು,

ಇದೊಂದು ವಿನೂತನ ಮಾದರಿಯ ಜಲಯುಗವಾಗಿದೆ. ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತಳತೆ 1.21 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದ ಮತ್ತು 0.80 ಕಿ.ಮೀ ಅಗಲವಿದ್ದು, ಕೋಟೆಯ ಕೆಲವು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಅನುಪಮ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ಈ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸುರಕ್ಷತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೋಟೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವೇಶವು ಮೂರು ದ್ವಾರಗಳಿಂದ ಅಂಕು ಡೊಂಕಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಿಗೂ ಇಕ್ಕಿಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಸ್ಥಳ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಟೆಯು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಂಡುದರವಾಜ್ ಎಂಬ ದ್ವಾರ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಲ್ಲಡಗಿ, ದಿಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ವರ್ಜಾ, ಎಂಬ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಿನ ಏಳು ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತೆಂದು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೊಬಗಿನ ವರ್ಣರಂಜಿತ ಟೈಲ್ಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಕೂಡಿದ 'ರಂಗೀನ್ ಮಹಲ್' ಮೊಘಲ್ ರಾಜಮನೆತನದ ವಾಸ ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಅಲಿ ಬರೀಡ್ ಷಾ ನಿಂದ ರಚಿಸಲಾದ ಈ ಮಹಲು ಗಾರೆ ಕೆಲಸದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ ಕೈ ಬರಹಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದು, ಪರ್ಷಿಯನ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸ್ಮಾರಕವು ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರವಾಸಿಗರು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸುಂದರ ಹಾಗೂ ನಾಜೂಕಿನ ಮರದಕೆತ್ತನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಚಿಮ್ಮುಗಳು ಮನಮೋಹಕವಾಗಿವೆ. ಕೋಣೆಗಳು, ಹಜಾರದ ಈ ಅರಮನೆಯ ಅಂದ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಈ ಮಹಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಇಡೀ ಬೀದರ ಕೋಟೆಯ ವಿಹಂಗಮ ನೋಟವನ್ನು ಸಹ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕೋಟೆಯ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿರುವ 'ತಖ್ತ ಮಹಲ್' ಅಷ್ಟರ ಷಾ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಅರಮನೆ ಇದ್ದು, ಮುಂದೆ ವಿಶಾಲವಾದ

6 ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೀದರಕೋಟೆ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಕರ ತಂಡದ ನೆಚ್ಚಿನ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ, ತೆಲಗು, ಹಿಂದಿ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಿತ್ರಗಳ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಬರ, ಸಂಜು ವೆಡ್ ಗೀತಾ, ಜಾನೂ, ಬಾಡಿಗಾರ್ಡ್, ಜರಾಸಂಧ, ಮನಸೋಲವಿ, ಮರ್ಯಾದೆ ರಾಮಣ್ಣ, ವೇದಿ, ದ ಡೆರ್ಟ್ ಏಕ್ಟರ್, ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಖ್ಯಾತ ನಟರು ಈ ಕೋಟೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಆದರೆ ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲೇ ಕೂಡಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ, ಆಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು.

ಕೂರಿಸಿ ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದು ಅರ್ಧದಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಕಚೇರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬಂದು ನೂತನ ಕಮಿಷನರ್ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪುಟಾಣಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೆಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಸೆಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಚೇರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿ ಋಷಿಪಟ್ಟ ಶ್ರಾವಣಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಎಂದು ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಅವಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ಅವರ ಪೋಷಕರು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಭಾವುಕರಾದರು. ಮಂಡ್ಯದ ಸೈಯದ್ ಇಮಾದ್ ಕುಡುಕರನ್ನು ಜೈಲಿಗಟ್ಟಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾರಾದರೂ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ ಶೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಮೂಕವಿಸ್ತರಾದರು. ಎಲ್ಲರ ಮನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳ ಆಸೆ ಈಡೇರಿತೆಂದು ಸಂತೋಷವಾದರೆ, ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಏನೂ ಅರಿಯದ ಆ ಮುಗ್ಧ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸು ಭಾರವಾಯಿತು.

ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನಮಡಿಯವಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾನವೀಯ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಿಂದಾಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರು.

ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಕೀದ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಳು ವರ್ಷದ ಆಪ್ತ ಪಾಪಾ, ಚಿಕ್ ಮಂಡ್ಯದ ಐದು ವರ್ಷದ ಸೈಯದ್ ಇಮಾದ್, ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ರುತನ್ ಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ಅಂಧಪ್ರದೇಶದ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಶ್ರಾವಣಿ ಬತ್ತರ್ ಅವರುಗಳು ತಲಸೇಮಿಯಾ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಮೂತ್ರಪಿಂಡ, ಮತ್ತಿತರ ಗಂಭೀರ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾವು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದರು.

'ಮೇಕ್ ಎ ವಿಷ್' ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮಕ್ಕಳ ಈ ಬಯಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಮಕ್ಕಳ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಾವುಕರಾದ ಅವರು, ಒಂದು ಇನ್ನಿತರ ಯೋಜನೆಯೇ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಕರೆತರುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಂಟ್ ಜಾನ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೇಕ್ ಎ ವಿಷ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಮಕ್ಕಳ ಬಯಕೆ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗುವುದಿತ್ತು, ಆದರೆ ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲೇ

ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ ಪುಟಾಣಿಗಳು

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಐವರು ಪುಟಾಣಿಗಳಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಕ್ಷಣವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರು.

ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿ ಮುಂದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಜೀಪ್ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಸ್ವತಃ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರೇ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಆಯುಕ್ತರೇ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಆ ವಿ.ಐ.ಪಿ ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗೆ ಜೀಪಿನಿಂದ ಇಳಿದವರನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಪೊಲೀಸ್ ಸಮವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಾಕಿಟಾಕಿ ಮತ್ತು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಓಸೂಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀಪಿನಿಂದ ಇಳಿದವರು ಸುಮಾರು 5 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಪುಟಾಣಿ ಮಕ್ಕಳು.

ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಭಾಸ್ಕರ್ ರಾವ್ ಅವರು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೌರವದಂತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಸದಾ ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಸಭೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತ ಕಚೇರಿ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು

ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಇದೇನಪ್ಪಾ ಯಾವುದೋ ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಏನೋ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರಿಗೆ ಅನಿಸಿತು.

ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡವು. ವಿಜಯಪುರದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ

ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ
ಭಾಜನರಾದ ರಂಗ ನಟ

ಕಡಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾಶ

ಗುಡಿಪಳ್ಳಿ ನಾಗರಾಜ್

ಪ್ರಕಾಶ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಹಾಡು ನಟ. ಅವರ ನಟನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಇದೆ. ಪ್ರಕಾಶನ ಕಡಪಟ್ಟಿಯೇ ಸಾಟಿ ಎಂಬ ಆಕರ್ಷಣೆ ಅದು. ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ನಾಟಕಕಾರರಲ್ಲಿ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ನಟನೆ, ನಾಟಕ ರಚನೆ ಒಂದು ತೂಕವಾದರೆ, ರಂಗಗೀತೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತೊಂದು ತೂಕ. ಹೆಸರಾಂತ ಓಂದಿ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ರಂಗಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ,

ಹಾಡು ರಚಿಸಿ ಅವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ತುತ್ತ ತುದಿಗೇರಿಸಿದರು.

ತಂದೆ ಶಂಕರಯ್ಯ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ 1967 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಪ್ರಸಾದ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ ಎಂಬ ಕಂಪನಿ ಕಟ್ಟಿ 1990 ರವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ರಚಿಸಿದ 'ಮದನ ಮೋಹನ', 'ಬಹದ್ದೂರು ಮಗ', 'ಬೆಂಗಳೂರು ಬಾಬಿ' ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಂಪನಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಾಶ ರಚಿಸಿದ 'ಚಿನ್ನದ ಗೊಂಬೆ', 'ಭಲೆ ಮಗಳ', 'ಸತಿ ಸಂಸಾರದ ಜ್ಯೋತಿ', 'ಭೂಮಿತೂಕದ ಹೆಣ್ಣು', 'ಕವರು ಬಟ್ಟತಂಗಿ' ನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಾಲುಗಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇತರರ ಹೆಸರಾಂತ ನಾಟಕಗಳೂ ಇವರ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಡಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರಯ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜವಂದನಪತಿಗೆ 1948 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶರು ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ. ತುಂಡು ಹೊಲ ಇದ್ದರೂ ಡೈವರ್ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಶಂಕರಯ್ಯ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ನಾಟಕದ ಹುಚ್ಚು ಅದನ್ನು ಮಗನಿಗೂ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಗ ಪ್ರಕಾಶ ನಟನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ವಿ.ವಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ ಬರೆದ 'ಕಲಿಯುಗದ ಕುಬೇರ' ನಾಟಕದ ಕುಬೇರನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶ ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಆರಂಭ

ಶಂಕರಯ್ಯ ತಾವೇ ರಚಿಸಿದ 'ಮದನ ಮೋಹನ' ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ರಬಕವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಆರಂಭಿಸಿ ಮಗನನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಗೋಕಾಕ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದೆಡೆ ನಾಟಕಗಳು ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದು ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಯೋಗ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಗಲಗಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಗನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಶಂಕರಯ್ಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬೇರಾರೂ ಅಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿರಂಗಭೂಮಿಯ ಹೆಸರಾಂತ ನಟ ಸುನಂದಾಕಡಪಟ್ಟಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಲಿಂಗಸುಗೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸುನಂದಾ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಟನೆಯ ಪಾಠ ಕಲಿತಿದ್ದ ಸುನಂದಾಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮದೇ ಆಪಾದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕಾಶ ಮತ್ತು ಸುನಂದಾ ಅನುರೂಪವಾದ ಜೋಡಿ. ಪ್ರಕಾಶ ಪ್ರತಿ ನಾಟಕ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿಯೇ ಮುನ್ನಡಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸುನಂದಾ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ. ಪ್ರತಿ ನಾಟಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಡಿ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಲೇಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಮಗಳು ವೀಣಾ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ನಟಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವಾಸ್ತವವೆನಿಸುವ ಭಾವುಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಅವರ 'ಚಿನ್ನದ ಗೊಂಬೆ', 'ಚಿನ್ನದ ಚಿನ್ನಗೌಡ', 'ಭೂಮಿತೂಕದ ಹೆಣ್ಣು', 'ಸತಿ ಸಂಸಾರದ ಜ್ಯೋತಿ', 'ಮುಕ್ತಿದೇಗೆ ಕುತ್ತು ಬದು' ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಹೆಸರಾಂತ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಓಂದಿ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ಗುಡಗೇರಿ ಬಸವರಾಜ ಅವರಂತೂ ತಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶ ಅವರಿಂದ ಹಾಡು ಬರೆಸಿ ರಾಗ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಕದ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಕೇಳಿ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಂಗಾರಪ್ಪ, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸುಭಾಷ್ ಭರಣಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನಾಟಕ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗಲ್ಲಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಲಕ್ಷವೇ ಇಲ್ಲ

ರಾಜೀಶ್ ಬಿನ್ಸಾನ ಹಾಗೇ ಕೂದಲಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಟಿಸುವ ಹಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗಿ ನಟಿಸುವ ಸುನಂದಾ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಜನ ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮನ ಸೋಲುವ ಮುಗ್ಧ, ಭಾವುಕ ಕಡಪಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಗಲ್ಲಾಪಟ್ಟಿಗೆಯತ್ತ ಗಮನವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಒಳಗೇ ಬಿಲ ಕೊರೆಯುತ್ತವೆ. 1990 ರಲ್ಲಿ ಅಂಕಲಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಗೆ ತೆರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ ದಂಪತಿ ನಿಷ್ಪಯರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿಷಣಗೋಡಿಯವರ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆರೇಣುಕಾ ಅವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗೆ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಕ ಆಕಾಡೆಮಿ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೇಬಿ ಮಾಸ್ತರ ಅವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೇಮಾ ಗುಳೇದಗುಡ್ಡ ಅವರ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶ ಒಬ್ಬ ನಟ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ ಕಂಪನಿಗಳು 15.

ತಮ್ಮ ವಿಪ್ರತ್ಯನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಾಶರು ಅಭಿನಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗಲೂ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಕಂಪನಿಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸೃಜನಶೀಲ ಕ್ರಿಯೆ ಬತ್ತದ ಸೆಲೆಯಂತಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕಟಿತ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಸೇರಿ ರಚಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳು 18. ರಾಗ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ರಂಗಗೀತೆಗಳು ನೂರಾರು. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಕಾಶರ ಪತ್ನಿ ಸುನಂದಾ 1999ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಪ್ರಕಾಶರು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಂದಗೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇನಾಮಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಗಳು ವೀಣಾ ಬಳಿ ಆಗಾಗ ಬಂದು ನೆಲಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾಟಕರಚನೆ, ಅಭಿನಯವನ್ನು ಈಗಲೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಕಂಪನಿಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸೃಜನಶೀಲ ಕ್ರಿಯೆ ಬತ್ತದ ಸೆಲೆಯಂತಾಗಿದೆ.

ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ನಾಟಕ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೀಗ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಗೌರಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಆಕಾಡೆಮಿಯ ರಂಗಸಂಪನ್ಮಯ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಟ, ನಾಟಕಗಾರ್ತಿ ಪ್ರೇಮಾ ಬದಾಮಿ ಅವರಿಂದ 'ಪ್ರಕಾಶಕಡಪಟ್ಟಿ' ಜೀವನಚಿತ್ರ ಬರೆಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಗಣಪತಿ ಹಾಸುರ

'ಬಾಳೇಹಳ್ಳಿಯ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೆಣಸು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮರುಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕೃಷಕನ ತೋಟವನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿಯೇ ನೋಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಬಾಳೇಹಳ್ಳಿಯ ಉತ್ಸಾಹಿ ಕೃಷಕನ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಣ್ತಾರೆ ನೋಡಲು ಬೈಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದ್ದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಯ ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸುಗುವ ಊರೇನು ಅಲ್ಲ. ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಮುರ್ನಾಲ್ಕು ಕಿ. ಮೀ. ಆಚೆಗಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ. ಈ ಊರು ಇರುವುದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಚವತ್ತಿ ಸಮೀಪದ ಬಾಳೇಹಳ್ಳಿ.

ಈ ಕುಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕಾಡು. ಅದರ ಮಧ್ಯವೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ನೆಲೆಸಿವೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಾನದ ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಸಹಾ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಕರು.

ಇವರು ಎರಡು ಎಕರೆಯ ಒಡೆಯರು. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳುಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಬಾಳೆ ಕೃಷಿಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಏಲಕ್ಕಿ, ವೆನಿಲ್ಲಾ ಕೃಷಿಯನ್ನೂ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ, ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ... ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಯ ತೊಡಕಿನಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಕಾಳುಮೆಣಸಿನ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಲವು, ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರ ಬೆಳೆಸಲು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿದರು.

ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ತೋಟದಲ್ಲಿನ ಪಣೆಯೂರ್, ಬಾಳೆದಡಿಗ, ನಂಬರ್-7 ಲೋಕಲ್ ತಳಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 700 ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು, ಅವಿಗ ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ. ಅವರ ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರದ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ತಮ್ಮೆರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಸಾಲದೇನೋ... ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಬೇಕು ಎಂಬ ತವಕದ, ಆಕರ್ಷಣೆ ಮರುಕಳಿಸಿದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇವರು ಈ ಕಾಳುಮೆಣಸಿನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ, ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಬಂದಷ್ಟು ಬರಲಿ... ಎನ್ನುವ ಸಣ್ಣತನ ಮಾಡದೇ, ಪ್ರಧಾನ ಕೃಷಿಯಂತೆಯೇ ಈ ಮೆಣಸಿನ ಬೆಳೆಗೂ ಸಹಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಾನದ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರು ಎತ್ತಿಲ್- ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬ್ಯಾಗದ ಕರಡವನ್ನು ತೋಟಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಪ್ರತಿ ಅಡಿಕೆ ಮರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿಯಷ್ಟು ದಡ್ಡಿಗೊಬ್ಬರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೆ.ಜಿ.ಯಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದರೆ, ಮಳೆಗಾಲ ಶುರುವಾದಾಗ ಎಸ್.ಪಿ.ಕೆ.ಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೆ.ಜಿ.ಯಂತೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಾಕಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಬೋಡೋ ಡ್ರಾಪ್‌ವಾಷನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಿಗೆ 3 ಲೀಟರ್, ಸಣ್ಣ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ನ್ನು ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಯೇ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರ

ಬಾಳೇಹಳ್ಳಿಯ ಉತ್ಸಾಹಿ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಾನದ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೂ... ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಪರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಡಿಕೆಯೊಂದೇ ಇದ್ದರೇ, ಜೀವನದ ನೌಕೆ ಓಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲವು ಉಪ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರೂ, ಅದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಫಲ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೂರದೇ, ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆಯತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿದರು. ಹಾಗೇ ಹುಡುಕಾಡಿದಾಗ ಇವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರದ ಕೃಷಿ.

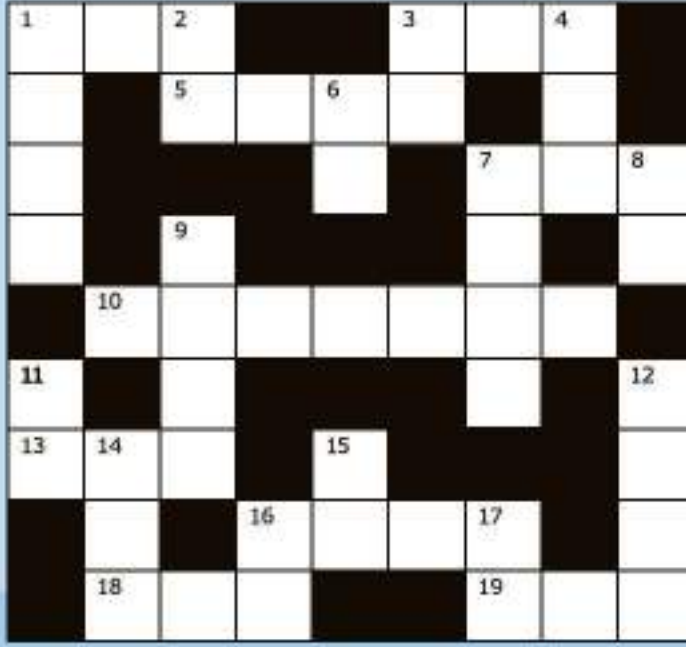
ಸ್ಥಾನದ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರು ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಾಳು ಮೆಣಸಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವ ಕೃಷಕರು ತಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸಾಲ್ಕಣಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಮಂಚಿಕೇರಿಯ ನಮ್ಮೂರ ನರ್ಸರಿ, ಹಾಗೂ ಹೊನ್ನನೆಯ ತ್ರಿಧರ ಫಿಟ್ ಅವರಿಂದ ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಕುಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಹೂಳಿದ್ದಾರೆ. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ತೋಟದಲ್ಲಿನ ಪಣೆಯೂರ್, ಬಾಳೆದಡಿಗ, ನಂಬರ್-7 ಲೋಕಲ್ ತಳಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ

ಈ ಉಪ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೇ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಹುಲುಸಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ. ನೋಡುಗರಿಗೂ ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡುವಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ. ಸ್ಥಾನದ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಆರೈಕೆ, ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೋಷಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರದ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. 2018-19 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇವಲ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಛಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಜೀವನದ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಕಾಳು ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಉಪ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಛಲ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಸದೃಢವಾಗಿ, ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸಂತೃಪ್ತಿ ನೀಡಿದ ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರದ ಕೃಷಿ

ವಿದ್ಯಾ ವಿ. ಕಾಲಭಾವಿ

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

1. ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಹೀಗೂ ಹೇಳುವರು(3)
3. ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಹುಟ್ಟಿದ ಜಿಲ್ಲೆ(3)
5. ರತ್ನಗಳ ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ(4)
7. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯುಳ್ಳದ್ದು(3)
10. 'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ' ಎಂದೂ ಕರೆಯುವ ಈ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆ 2018 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ(7)
13. ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಪಡೆದುರು(3)
16. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಗಳಿಸಿದ್ದು(4)
18. ಈತ ಹಳ್ಳಿಯವನು(3)
19. ಗುರುಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಗಂಡು ಕುರಿ(3)

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

1. ಕಷ್ಟಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗುವ ಸಹಾಯಕ(4)
2. ಒಡಿವಾರ ತೋರುವಾಗ ಅವರಿಸಿದ ಕ್ಷಾಮ(2)
3. ಪಗಡೆಯಾಟದ ದಾಳಗಳಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗುವ ಸಂಖ್ಯೆ(2)
4. ಗಾದೆಯಂತೆ ಹೋದೆಯ ಪಿಶಾಚಿ ಎನ್ನುವಾಗ ಕಾಣಿಸಿದ ಬೆಳಕುಕಿಂಡಿ(3)
6. ಸಾಮಂತರಿಂದ ಅಧಿರಾಜನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಹಣ(2)
7. ದ್ರವರೂಪದ ಲೋಹ(4)
8. ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನು(2)
9. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ(4)
11. ಅವಿರತ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾಪಕ(2)
12. ಸಿರಿಶಾನ್ ಸಟ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಊರು(4)
14. ಮೈಮೇಲೆ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುವ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಜಿಂಕೆ(3)
15. ಹೆಸರು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಪಟ್ಟ ಉಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ(2)
16. ವರ್ಣ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದಾದ ಅಕ್ಷರ(2)
17. ತಟ್ಟಕ್ಕನೆ ತಲುಪಿದ ದಡ(2)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ
 ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
 ವಿಜಯನಗರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 010
 ಕೆಆರ್‌ಐಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ
 ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
 ವಿಜಯನಗರ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 010
 ಕೆಆರ್‌ಐಡಿ